

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

BOLŠEVIV "Mirgu Marga" 28 metų suka Molotovas p. klausomybės" rybų Lietuvai, Latvijai.

Amerikos vyskupų paraišimas, šiomis dienomis Washingtone paskelbtas, tačiau sako: "Kuo galima pateisinti demokratijos gynėjus neprotestuojančius prieš Baltijos valstybių įsiveržimą Sovietų Sąjungon, jie ir apgavystėmis?"

Kas noris meluoti: Molotovas, ar Amerikos vyskupas. Amerikos Lietuviai žino kas, nes Molotovas jau kelis sykius veidmainingai savo žodį Lietuvai sulaužė. Jam, kaip Mikui Melagui, niekas netiki.

BENDRAS Amerikos Lietuvos Fondas, nėra abejojimo, jau daug padarė, ištiesdamas Amerikos Lietuvos brolišką pašalpos ranką pabėgusiems iš Lietuvos. Šymet išleista \$350,000 suma, kitais metais National War Fund žada duoti Lietuvos fondui \$600,000, jei aukų vajas pavyks.

Tikimės, kiekvienas Lietuvos yra savo auką davęs National War Fund vajuje šį rudenį.

Lietuvių Fondo pirmininkas Kun. Končius, pasitraukęs iš Mt. Carmel, Pa., parapijos klebono pareigų, tikslu išimtinai vesti šalpos darbą.

Amerikos Lietuvos tautinė visuomenė gali didžiuliotis, nes tai jos iniciatyva ir politiniu sumanumu bei nuolaidumu tas Bendras Lietuvos fondas gimė.

KL. JURGELIONIS, betgi, pabrėžia kitą šalpos kelią — pavienį drabužių ir maisto rūšių siuntimą pavieniams pabėgėliams. Vienas žmogus gali kas savaitę pasiųsti vienam asmeniui Europoje 11-kos svarų siuntinį. Deja, šis budas veikia tik Prancūzijoje ir Italijoje, nes tik su tais kraštais Amerikos paštas susisiekiama turi. Lietuvos pabėgėlių gi tirščiausia Vokietijoje, kur paštas neina.

Tačiau, reikia tikėtis tuoj atsidaurs ir šis kelias.

CHURCHILL Anglijos parlamente aną dieną vaizdžiai nušvietė politinį terorą, po kokiu gyvena visi po Maskvos letena pakliuvę žmonės. Sako, bi valandą (daugiausia naktį) žmogaus naman gali įsiveržti ginkluota policija (be warranto), bi kę be kaltinimo ar teismo areštuoti, uždaryti į kalėjimą ar išdeportuoti be jokios kaltės, vien tik kokio komisaro ar valdininko asmenine užgauda. Iki toks teroras bi kurioje pasaulio šalyje viešpataus, pastovios taikos būti negali.

NERA žinoma kodel Amerikos Lietuviai komunistai parinko patį netinkamiausį žmogų nuvažiuoti Lietuvon parvežti raportą. Praeitį Antanas Bimba buvo neištikimas Amerikai, neištikimas komunistų partijai, neištikimas Lietuvai, neištikimas Lietuvos darbininkų klasei. Galiausiai, net ji mylėjus mergelę ji paliko del kito. Nejau Sovietų pasiuntinybė, duodama Bimbai vizą, manė kad šis, visomis pusėmis neištikimas, draugų neturįs išvirst-ragožius bus ištikimas Maskvos imperializmui?

Gali būti, toks tokį pažino ir ant alaus pavadinio. Bet Amerikos Lietuviai iš Bimbos raporto (jei jis gyvas sugrįš) nesitiki nei krislelio teisybės.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 47

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO NOV.- LAPKR. 23, 1945

(30-ti metai :: 30th year)

Antrai Misijai Aukų Susiūsta per \$6,000.00

APVALYMAS U.S. UŽIMTOS ZONOS VOKIETIJOJE

Apie 100,000 Amerikos karių ginkluoti kulkosvaidžiais ir šautuvais užpuolė Amerikos okupacijos zoną Vokietijoje, apvalymui joje išplitusių "juodųjų rinkų", užgrobė nelegalias prekes ir sutramdė išplitusias kitokias niekdarystes.

Tarp kitų dalykų, kaip sugrįžę Amerikos kariškiai praneša, Amerikos zonoje buvo varoma plati "juodoji prekyba" UNRRA valdininkų, kurie ten nusiūsti sužiūrėti šelpimą, gerai apmokami, ėmė dar slaptaip pardavinėti karo nukentėjusiems skirtą maistą ir rūbus. Kiti UNRRA tarnautojai gryš milijonieriais pabuvę Europoje pusę metų.

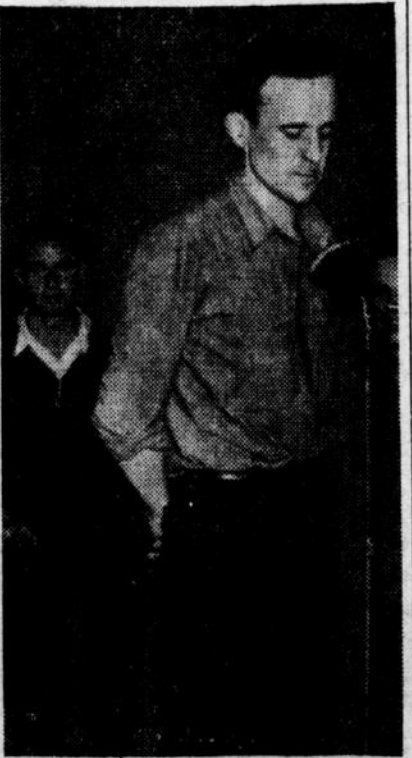
KARAS KINIOJE

Kinų nacionalistų armija pradėjo smarkiau veikti komunistų nugalėjimui, kurie Rusų remiami pasiryžo užkariauti Mandžuriją.

Permušę kelią per Didžiąją Sieną, Gen. Kaišeko dvi armijos įžygiavo į Mandžuriją.

PREZ. TRUMAN pranešė jog Amerika vis tebegamina atomines bombas. Jis pastebėjo turis viltį kad vėliau tų bombų jiega bus panaudota taikos tikslams.

Kaliniai per Radio

Kalifornijoje, San Quentin kalėjime, kaliniams duodama proga kalbėti per radio, kaip parodoma šiame paveiksle. Tas sudarė daug įdomumo radio klausytojams, nes išgirdo visai kitą negu paprastame kasdieniniame pasaulyje girdima.

Dirbkime Pravedimui Senato ir Ats. Kelly Rezoliucijų

DALYVAVO VIRŠ 100 KONGRESO ATSTOVŲ

Amerikos Lietuvos tautinės visuomenės pradėtas judėjimas 1944 metų Vasario 5-6 Seimu New Yorke su-pažindinti Amerikos visuomenę ir valdžios sluoksnius su Lietuvos byla ir gauti Lietuvai užtarimo Amerikiečių visuomenėje, pasiekė savo užsibrėžimo.

Antra Amerikos Lietuvos Misija Washingtone pasiekė to kad ne tik įnešta į Senatą ir Atstovų Rumus rezoliucijos reikalaujančios Washingtono vyriausybės imtis Lietuvos nepriklausomybės gelbėjimo klausimo sprendimo, bet atsilankė apie 110 Kongreso narių, kurie tuomet parodė savo pritarimą tas rezoliucijas pervaryti ir parodė savo prijautimą Lietuvos tautai, kuri į juos deda didelę viltis.

Vaikštinėjant nuo vieno prie kito Kongreso narių, Misijos svečių vakarienėje Hotel Statler, Lapkričio 16, girdėta jų nuosirdus pareiškimai kad Lietuviams duotas prizadas atstatyti Lietuvos nepriklausomybę turi būti išpildytas.

Dabar Amerikos Lietuviams lieka stoti į didelę talpą darbuotis kad ir kiti Senatoriai ir Atstovai sutiktų tas rezoliucijas remti. Perleisus tas rezoliucijas reikalinga diduma balsų. Valstybės Departmentas ir Prezidentas privales padėti Lietuvos klausimą ant agendos ir svarstyti jį kartu su kitų valstybių likimu, nestumdinėti jį daugiau į šalį.

Skaitlinga delegacija ir pasiryžimas

Pirmutinė Amerikos Lietuvos Misija Washingtone, kaip žinoma, Kovo 23-24, 1945, buvo suaukta supažindinimui Kongreso narių su Lietuvos byla. Tada Misija padarė gerą įspūdį į Kongreso narius, ir dabar kada Misijai reikėjo gauti didesnis jų parodymas užjautimo Lietuvos reikalui, jie atsilankė žymiai didesniu skaičium. Todel nors Lietuvos šį kartą buvo mažiau negu pirmoje Misijoje, priėmimo dalyvavo apie tiek pat svečių, didumą sudarant Kongreso atstovams.

Pirmoje Misijoje dalyvavę karių motinos ir svečiai Lietuviai iš aplinkinių kolonijų, po vakarieniškos išvaizdos atgal. Dabar gi, visi atvažiavusieji į Washingtoną atvyko su pasiryžimu dirbti Lietuvos reikalais ir pasiūlo Washingtono abi dienas, taigi Lapkričio 17 Lietuvos posėdis buvo skaitlingas. Dalyviai visu pasiryžimu tarėsi, kalbėjosi kas toliau dirbti, kaip pravesti spaudimą į kitus Kongreso narius kad jie remtų Senato Rezoliuciją No. 40 ir Atstovų Rumų rezoliuciją No. 390.

Atsiūsta gausios aukos paštų, žymias aukas atvežė iš kolonijų delegatai, ir dar paskiau patys davė savo asmenines aukas, taip kad Antros Misijos metu aukų Lietuvos bylai ginti suplaukė arti \$6,000. Kadangi, kaip ir pirmiau, aukų ateina dar ir po įvykio, tai su vėliau pasiekusiomis aukomis susidarys virš \$6,000 suma.

Misijos dienos

Lapkričio 15, nuo 7:00 val. vakare, Misijos pirmininkas Adv. Olis ir Kongresmanas Kelly kalbėjo per radio iškeliant Lietuvos klausimą milijonams klausytojų visame kontinente.

Lapkričio 16: Hotel Statler, Kongresinė vakarienė. Čia kalbas pasakė: Lietuvos Ministras P. Žadeikis, Julius Smetona, buvo vėl parodyta Lietuvos filmas; kalbėjo plačiau apie Rusijos bolševikus rašytojas ir paskaitininkas Charles Lanus; po jo, Adv. A. A. Olis, Kongresmanas Edward A. Kelly, kuris pabrėžė reikšmę jo įneštos rezoliucijos Atstovų Rumuose ir kad bus dedama pastangos ją pravesti. Kitas Atstovas, Sabbath, kuris ir pereito karo metu Lietuviams pagelbėjo, savo kalboje pasakė kad jis remia tą rezoliuciją ir darbuosis kad Lietuvai teisingumas ir laisvė būtų grąžinta.

Programą atidarė Al Kumskis, toastmasteriu buvo P. J. Žiuris.

Lapkričio 17: Posėdį atidarė Misijos pirmininkas (Pabaiga ant 4-to pusl.)

Graikijoj persitvarkė vyriausybė, Arkiv. Demeskinos vėl sutiko būti regentu.

Britų premjeras Attlee iš Washingtono apsilankė Kanadoje ir Lapk. 19 išskrido Anglijon.

Bevielinio Telefono Aparatas

New Yorke, ant telefono budinko viršaus, įrengtas šitokis pabūklas, kuriuo padaryta bandymai ir pripažinta kad tai praktiškas išradimas susikalbėti bevieliniu telefonu net iki 1400 mylių toľumo. Tas pasikalbėjimas bus galima atlikti iš namų į namus, iš dirbtuvės į namus, iš automobilio į namus ir iš namų į automobilį, be jokių vielų.

PAKEISTA U. S. MILITARĖ VADOVYBĖ

Prez. Truman nominavo Gen. Eisenhower vyriausiojo štabo viršininku Gen. Marshall vieton.

Gen. MacNarney paskirtas Europon užimti Gen. Eisenhowero vietą.

Adm. Spruance lieka įpėdiniu Adm. Nimitz, Pacifiko karo laivyno komandavime.

POPIEŽIUS Pijus kalboje per radio Ispanijos žmonėms palaimino dabartinę Gen. Franco vyriausybę ir jos vadą. Franco išgelbėjo Ispaniją nuo bolševizmo 1936 metais.

Iš Indijos praneša apie choleros siautimą centralinėse provincijose ir sako, 6 mėnesių bėgyje nuo choleros mirė 40,000 žmonių.

PRANCUZIJOJE, komunistai trūkė Gen. DeGaulle vyriausybės sudarymą, reikalaujami sau svarbių ministerijų. Vos išrinktas laikinu prezidentu, Gen. De Gaulle rezignavo nesutikdamas pildyti komunistų reikalavimų.

Komunistai pasiūlė rinkti prezidentu komunistą.

Pagaliau De Gaulle suteiko duoti komunistams mažesnes vietas ministerijose, pats paimdamas šalies apsaugos ir vyriausioji armijų vado ministerijas.

GEN. EISENHOWER, parvykęs iš Europos aptarimui Amerikos militarisko pajiegumo, pasakė kad tik tvirta militariskai ši šalis galės užtikrinti pasauliui taiką.

Amerikos karo laivynas Pacifike dabar susideda iš 260 karo laivų. Karo metu turėta 800 laivų.

VISUOTINIS SVEIKATOS PROGRAMAS

Prez. Truman Lapkr. 19 patiekė Kongresui 5 punktų šalies sveikatos programą, kuris apima ir privarstiną apdraudaus sistemą.

Programė ineina pagalbatymui ligoninių, sveikatos centrų ir kitų reikalingumų; plėtimas sveikatos, kudiųkų priežiūros ir patarnavimo laike gimdy-mo.

Toliau, valdžios parama tyrimams ir plėtimui mokslų kovai su ligomis.

Siūlo įvesti tam tikrą apdraudą apsaugojimui šeimų garantavimu ineigų jei darbininkas serga ar lieka ant visada sužalotas.

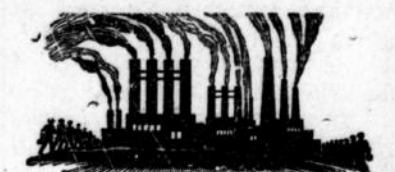
ŽYDAI Palestinoje pasiryžę kovoti už savo teises, atsisako atiduoti ginklus nežiūrint raginimų. Jų vadai sako, geriau panešti mirties bausmę už turėjimą ginklų negu palikti savo žmones be apsaugos.

Amerikos Žydai ragina Prez. Trumaną išrupinti kad būtų leista Žydams apsigyvent Palestinoj po 100,000 kas meta.

BULGARIJOJE pravesta rinkimai nežiūrint Amerikos protesto. Ten buvo išstatyta tik vienas bolševikų kandidatų sąrašas.

STALINAS esąs pasveikęs ir vėl kalba apie reikalingą tvarkymą, sako net gal vėl visi trys didieji turės pasimatyti.

Paikas būtų noras su juo vėl matytis, kadangi Stalinas nepildė jokių pažadų. Jis nori išgauti kontrolės Japonijoje — ir gaus, jei-gu Prez. Truman vėl vyks pas Staliną tartis.

DARBAI

KILO DIDELIS GM STREIKAS

U. A. W. (CIO) unija iššaukė į streiką General Motors dirbtuvių darbininkus keliasdešimtyje valstijų. Unija reikalauja 30% mokesties pakėlimo visiems 200,000 darbininkų. Sakoma į streiką išėjo 96 nuoš. GM industrijos darbininkų.

Valdžios atstovai pradėjo dėti pastangas atnaujinimui derybų tarp unijos ir kompanijos atstovų, tikslu baigti streiką.

Taipgi paskelbta streikas visoje šalyje Montgomery Ward and Co. 75,000 darbininkų. Streikavimui nustatyta Lapkričio 26.

Washington, sustreikavo gatvėkarių ir busų tarnautojai, apie 3,000 išviso.

Tebesitęs telefonų operatorių streikas Illinois.

Aštuoniuose vidur - vakari-ninėse valstijose sustreikavo 20,000 trokų vairuotojų. Paskesni pranešimai sako; streikas baigėsi pasiekus susitarimo.

St. Louis, Mo. — Pradedant Gruodžio 1, avalų išdirbysčių darbininkams pakeliama mokestis po 12%. Paliečia apie 30,000 darbininkų.

Chicago. — International Harvester Co. 11 dirbtuvių darbininkų nutarė streikuoti reikalaujant 30% alų pakėlimo.

Eugene, Ore. — Medžių darbininkams pakelta mokestis 12% c į valandą; unija sutiko tą priimti. Ten streikavo dešimtytys tūkstančių darbininkų.

Net 2,000 Amerikos mokslininkų, matomai komunistų apmuilinti, reikalavo Prez. Trumaną kviesti Rusiją į atominės bombos apkalbėjimo posėdį kartu su Britais ir Kanadiečiais.

Eina gandai kad Amerikoje gali įsisteigti trečia darbininkų unijų federacija, kuri neįsileis į vadus jokių bolševikų.

NUERNBERGE prasidėjo nazių apkaltintų karo kriminalistais teismas. Keistai kad teisėjais yra ir Rusai, kurie su Hitleriu 1939 metais pradėjo antrą pasaulinį karą, todėl ir jie yra lygūs karo kaltininkai ir turėtų būti teisiami.

Amerikos vyriausybė tariasi su Rusija dėl nesusi-pratimų kurie kilo padalinus Koreją pusiau, kurios dalį užėmė Rusai. To paties Amerika sulauks įsileidus Rusus kontroliuoti Japoniją.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

600 ŽYDŲ RABINŲ, jaunesniems vadovaujant, giedodami ortodoksiško tikėjimo giesmes, Lapkričio 12 aplankė Baltąjį Namą, Washingtone.

Kokiais tikslais jie į Washingtoną rinkosi? Tai prašyti Amerikos vyriausybės kad ji užstotų už jų kraštą, Palestiną, kad žydai galėtų laisvai į Palestiną įvažiuoti ir kad galėtų laisvai gyventi tos žemės bibliškose ribose; prašyti kad būtų praplėstas žydams į Palestiną įvažiavimas iki 100,000 metams mažiausia. Kad žydai patriotai, kurie randasi koncentracijos stovyklose Palestinoje, Sudane, Egipte, Eritrejoje ir kitur tuojau būtų palaiduoti. Rabinas Moses Lipschultz atstovavo didžiąją Philadelphia žydų koloniją.

SIS rabinų subėgimas Amerikos sostinėje yra labai artimai panašus Amerikos Lietuvių Misijos tikslams. Nors žydai tankiau laiko savo įvairius suvažiavimus ir kongresus negu lietuviai, bet paties išlaikymo Palestinos jie ieško Amerikos Kongrese, asmenišku ten lankymusi. Musų miesto didieji Amerikoniški dienraščiai dabar rašo apie Palestinos bylą, pasvečia jai editoriaus, kaip pabaigoje Spalio mėnesio jie rašo apie Lietuvos, Latvijos, Estijos bylą.

Skaitant žinias kaip žydai veda atkaklią kovą už savo tėvynę, duodasi pastebėti paraleliškumą musų ir jų bylose: abi tautos ieško nepriklausomybės savo tėvų kraštui. Kaip Lietuva taip ir Palestina valdo švėtimį engėjai. Kaip viena taip ir kita turi savo partizanų. Kovos priešakyje už nepriklausomybę vadovauja jaunimas.

UŽ LIETUVOS nepriklausomybę tiesioginiu keliu, per musų krašto Kongresą, veda kovą Amerikos Lietuvių Misija ir Lietuvių Vaduoti Sąjunga; už Palestiną — žydų Zionistų organizacija. Tik 5 nuos, Amerikos žydų yra priešingi Zionistų veiklai, kaip spaudos žinios sako. Tuo tarpu Amerikos Lietuvių Misijai ir Lietuvių Vaduoti Sąjungai jų darbai ir veiklai už Lietuvos atvadymą priešinasi iki 60% Amerikos Lietuvių.

Dabar kyla klausimas kurie geriau nusimano, lietuviai ar žydai kovodami už savo tautos žemių atvadymą? Atsakymas, suprantama, kad mes jokių būdu prie žydų negalime prisilgtinti; mes greičiau turime nuo jų mokytis.

PARINANT namon rašyti šias pastabas, sutikau pirmą pasiuntinį sugrįžusį iš Amerikos Lietuvių Misijos, Washington. Tai buvo jaunuolis Jonas Klevas, neseniai paleistas iš Dėdės Samo armijos.

Užklauskas kaip patiko ir kokius įspūdžius jis gavo dalyvaudamas ALM suvažiavime, jaunuolis Klevas atsakė kad jis tokiam suvažiavime Lietuvių ir aukštų Amerikonių buvo pirmą sykį savo gyvenime. "Tas paliko man neišdildomą atmintį ant visados, kad niekad neužmiršiu tarnybos Dėdės Samo armijoje".

SAMONINGI Philadelphia Lietuvos Lietuvių gerokai pažinę ALM darbus. Ant greitųjų susauktame susirinkime Lietuvių Vaduoti Sąjungos 7-to skyriaus, Lapkričio 7 d., Lietuvių Muzikalėje salėje, suaukta Lietuvos bylai ginti \$201. Iš tų kiek atitraukta parengimo išlaidoms padengti. Pastabų rašytojo pastangomis surinkta \$70, kurie pasiūti tiesiog Misijos vardu. Kiti siuntė taipgi. Teko patirti kad du kiti patriotai pasiuntė \$125.

Taigi pastabų rašytojo žinia, Philadelphia Lietuvos prisidėjo pinigine auka Antrai A. L. Misijai Lietuvos bylai ginti apie \$400. Kiti siuntė tiesiog patys, kiti atsilankė Washington ten aukojo. Kada pradės tipti spaudoje auka apyskai tos tuomet sužinosime kiek iš šios kolonijos paukuta Misijos antram žygiui.

Jieškant aukų teko sutikti porą "rugged individualistų", kurie tik tiek žino kiek turto sau daugiau pasidaryti. Lietuvos vadavimų reikalas jiems yra nesuprantamas dalykas. Pralobė "munšaino" gadyne, jie ir dabar legaliskai tik iš to

Aktorai Komunistai

Patirta kad nekurie Amerikos filmų artistai yra komunistai arba jų simpatizatoriai ir rėmėjai. Šiame vaizde parodoma artistas Edward G. Robinson, kuris stojo su komunistais piketuoti Gerald L. K. Smith'o prakalbas, kuris labai engia kaili komunistams ir sovietams.

biznio turtus krauna, pamiršdami kitas žmoniškumo priedermes. Z. Jankauskas.

PITTSBURGH

DIVORSAI Pittsburghe taip paplito kad iš kiekvienų penkių apsigėdijusių porų skiriamasi, ir ta padėtis kiekvieną dieną eina blogyn.

Aplikacijos divorsams su muša visus pirmesnius rekordus.

Iki Lapkričio pradžios, teisme paduota 3829 divorsams peticijos. Pernai per istisus metus buvo 3627 peticijos.

Iki Lapkričio pradžios šimtą metų jau gavo divorsus 2133 poros ir tik 33 poros atsisakytos duoti.

Vedybų aplikacijų šymet iki Lapkr. 1 buvo išduota 9398.

SELPMUI IŠEINA PO \$6.33 NUO GALVOS

Allegheny apskrityje selpmo reikalams per fiskalį metą iki Gegužės 31 išleista po \$6.33 nuo kiekvieno gyventojų, vyro, moteries ir vaiko.

Depresijos laikais, 1939 m. iki Gegužės 31 per metą kastavo po \$34.87 nuo galvos.

Visoje Pensilvanijoje, kuri turi 9,900,000 gyventojų, nuo galvos išleista šelpimo reikalams po \$5.51.

NUSINUODIJ

Lapk. 17, užvalges nuodingo maisto, mirė Dr. O. G. "To-by" Uansa, 35 metų, McKees Rocks dentistas. Jis buvo žymus futbolo atletas Pittsburgho Universitete.

Jo lavonas rastas garažiuje, tik su kelnėmis, be marškinių. Matomai jis dar bėgo į garažą, norėdamas važiuoti į ligoninę, bet ten sukrito ir mirė. Jo žmona ir du vaikai taipgi pavojingai apsigro.

SAUGOJA KARIUS NUO SUKČIŲ

HARRISBURG, Pa. — Pradėjus paleisti kareivius iš tarnybos artimoji Indiantown Gap stovykla, kurie per Harrisburgą išvažinėja į namus, čia susimetę gaujos sukčių, apgavikų ir raketierių išvilioti iš kareivių pinigų.

Apsaugojimui karių nuo patikimo ir sukčių rankas, valstijos policija, vietinė policija ir degtinės kontrolės viršininkai išvien stoji ir darba kovai prieš tuos nenaudėlius.

Tuomi pasidarymų manoma išseibėti nuo išlupimo iš kareivių tarp 80 ir 90 milijonų dolarių.

Indiantown Gap stovykla išleisdžia kasdien po apie 3500 kareivių, kuriems duodama po \$100 kelionės pinigų. Prie to kariai gauna visa savo susidėjusia alga, taip kad vidutiniškai kiekvienas paleistas karys turi po apie \$500 kišeniuose. Tai labai gera dirva lupikams pasipinigauti, bet pasirupinta tą sukludyti.

Detroit, Mich., Naujienos

WATERBURY, CT.

MINEJO 50 METŲ VEDYBŲ SUKAKTĖ. Lapkričio 3, musų vientautis Jonas Žemantauskas su savo žmona minėjo 50 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktį. Paminėjimui buvo suruošta puošni pietų, dalyvavo jų artimi draugai ir giminės, taipgi dalyvavo jų dukterys ir žentai.

Pp. Žemantauskai yra ilgamečiai šio miesto gyventojai ir jų gyvenimo ir veiklos istorija visiems gerai žinoma.

Nuo pat savo jaunų dienų, kai tik Jonas Žemantauskas pasiekė šią šalį, nieko netaikęs stogio ir musų veiklų eiles. Prisirašė prie Lietuvių draugijų, klubų, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, padėjo organizuoti ir tvirti kitas draugijas. J. Žemantauskas yra daug darbavęs Tėvynės Mylėtojų Draugijoje ir SLA, kur ir po šiai dienai aktyviai darbuojasi. Jis taipgi yra pagalbėjęs daugeliui Lietuvių atkelti į Ameriką.

Per daugelį metų p. Žemantauskas yra tarnavęs Waterbury miesto teisme perkalbėtoju, Demokrato partijos administracijų valdymo laikotarpiu.

Jis visuomet pavyzdinai ir taikiai gyveno, ir nėra pamainomas Lietuvių.

Daugelis iš musų, dar toli nepasiekę p. Žemantausko amžiaus, girdėti skundžiasi "jau aš per senas, lai kiti darbuojasi..." Bet p. Žemantauskas nuo darbo neatsisako, ir visur dalyvauja parengimuose, nežiūrint kas ką parengia, bi tik Lietuviškam tikslui, jis eina, remia, aukoja, darbuojasi ir visais kitais būdais prisideda Lietuviškam veikimui pastumti.

Todel šia reikšminga jų 50 metų vedybinio gyvenimo suakties proga sveikiname p. ir poniją Joną Žemantauskus ir linkime jiems gražios, laimingos ateities.

GRYZO SUNUS

Kaip visi tėvai ir motinos džiaugiasi sulaukę savo sūnų ar dukters sugrįžtant iš karo taip ir pp. St. Romanaukai, nuo Quinsingamond ave.: jie sulaukė vieną sūnų iš kariuomenės, grįžusį pilnoje sveikatoje; dar vienas jų sūnus tebetarnauja Dėdei Samui, Pp. Romanaukai yra geri žmonės ir pavyzdinai lietuviai. Poni S. Romanaukienė uoliai dalyvauja Lietuviškoje veikloje, buvo delegatė pirmo Amerikos Lietuvių Misijoje Washington, ir drauge sukitomis kareivių motinomis lankėsi pas p. Rooseveltiene Baltuose Namuose.

MIRĖ FRANK L. DAPŠIS

Lapkričio 10, mirė šio miesto ilgametis gyventojas ir biznierių Frank L. Dapšis; paliko nuliudimė savo žmoną ir sūnų. Pft. William F. Dapšis. Velionis palaidotas Lapkr. 13, Lietuvių kapinėse; laidojime pasitarnavo laidojėjų direktorius John W. Stokes.

Dr. M. J. Colney.

PAJIESKAU moterį šeiminkavimui; busit patenkinta. Daugiau aprašysiu laišku. Mr. George (47) 1105 Dodge Rd. 2 Van Dyke, Mich.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytone ir apilinkėje. 1302 Lamar St. Dayton, O.

Oro Narsuliai Susitinka po Karo

Trys žymiausi Amerikos armijos lakunai — Capt. Don Gentile, Lt. Col. Francis S. Gabreski ir Capt. John T. Godfrey — parodoma susitikti po karo. Jie trys numušė 98 Vokiečių lėktuvus šiame kare, daugiau negu kurie kiti paskiri lakunai.

Kas ta Tabor Farma

Neseniai teko paviešėti Tabor Farmoje arba, tiksliau, Juozo Bačiūno rezorte, Sodus, Mich. Devynis mylios nuo Benton Harbor, arti Michigan Ežero ir ant kranto St. Joseph upės, randasi Tabor Farm. Kaip rezortas, ši vieta yra žinoma visoje šalyje. Visa Tabor Farma užima plotą apie 160 akrų žemės. Rezortas įsteigtas 1893 metais. Dabar ten randasi 26 turistams moderniskai įrengti namai (cottages).

Vasarotojams arba svečiams yra čia maudymosi vieta, laukas golfui lošti, tennis ir kiti žaislai atvirame ore. Bendram sveigui arba "lounging" pavilijone yra įrengti pasiluisi arba sveigoms kambariai, net su krutamų paveikslų sale. Vakarais čia parodomos "movies" arba patys svečiai susidare artistų trupę pasirodžia sau koncertą ar teatrą.

Rezortą lanko daug Amerikonių, bet nuolat čia galima susitikti būrelį Lietuvių tai iš Chicago, tai iš Michigano apilinkiu. Nors viskas yra gerai tvarkoma mandagių ir patyruosiu tarnautojų, patys savininkai, p. Bačiūnas su žmona, asmeniškai viską prižiūri ir su svečiais sueina. Tai mandagus, inteligentiški žmonės.

Labiausiai kas svečiams čia patinka tai skanus naminių būdu pagaminti valgiai. Tabor Farma apsidinta vaisinių medžių ir uogų sodais. Svečiausi vaisiai, daržovės ir mėsos iš jų pačių ir iš aplinkinių ūkių dalyvauja parngimuose, nei valgydina žmogų iki sočiai ir dar vis prašo valgyti daugiau. Tokio maisto miestiečiai negauna.

Pats savininkas p. Bačiūnas yra didelis Lietuvos patriotas, niekur nesilepia esąs Lietuviu. Svečių bendram pavilijone matosi padėtos tokios knygos kaip TIMELESS LITHUANIA, Baltramaičio LIETUVOS SVARBESNIŲ ĮVYKIŲ INDEKSAS, ir kitos. Matyti kad jos gerokai vartotos.

Pats p. Bačiūnas yra spaudos specialistas. Iš jo spaus-tuvės ir jo pastangomis išėjo tokie raštai kaip A. Olsausko ir Vinco Ambrazevičiaus biografijos ir apysaka arba prisiminimai "OI TOS DIENOS, TOS DIENELOS".

Juozas Bačiūno rezorte 1941 metais susirinko būrelis Lietuvių patriotų iš apie dešimt valstijų priemimui atvykusio iš Lietuvos Prezidento Antano Smetonos ir sutvėrė Lietuvių Vaduoti Sąjungą, sudėdami pradžios darbam \$2,240.00.

Taigi šioje randoje posilio vietoje žmonės pajiegia sveikai profauti ir yra padare daug gero.

J. Kripas.

BEDARBĖ ŠALYJE DIDEJA

Valdžios Darbininkų Samdos Biurai veikianti įvairiuose miestuose praneša apie didėjantį bedarbių skaičių visoje šalyje. Per Spalių mėnesį didėjimas bedarbių skaičiaus padėjo vėl ir virsijo pirmiau buvusį skaičių.

Vis tai dėl valdžios sulaukimo karo kontraktų ir dėl nepersitvarkymo daugelio dirbtuvių civilinei gamybai.

Tik iš Ogden, Utah, praneša apie didelį trukumą darbininkų tenai.

Kandidatas į SLA Iždininkus

Juozas J. Bačiūnas

Nariai kurie nori permainos ir gerąją pusę SLA gyvime, nominuokit iždininku Juozą J. Bačiūną. Daugelis pradžioje išgirde kad p. Bačiūnas šymet sutiko kandidatuoti į iždininkus.

Darykime permainą Susivienijimo valdyboje, be to nieko gero nebūs!

BALTIMORE, MD.

AM. LEGIONO LIETUVIŲ POSTO 154 POKILIS. Lapkr. 10, Lietuvių salėje įvyko "dolarinė parė" surengta Amerikos Legiono Lietuvių Posto nr. 154. Pokilis tikrai buvo šaunus ir visko jame užteko, už tą patį tikieta, kurio kaina buvo pažymėta \$1.80.

Publikos buvo daug, ir buvo įvairių pažiūrų ir luomų.

Tai vis vaisius žmogaus gerų norų ir pastangų. Dr. Želvis, budamas pats Legionierium, sumanė suorganizuoti visų Lietuvos pereinio karo veteranų į postą. Rado sau ir padėjėjų. Dabar postas yra veiklus ir gyvas.

Pokilio eiga vedė Posto Komandieris V. Kvederas ir visas vakaras vyko gražioje nuotaukoje. Gana daug dalyvavo ir grįžusių šio karo veteranų.

Daug šiame parengime pasidarbavo p. Julė Rasteniene, Posto nario Adv. N. Rasteniene, gausiai platindama vakarienių ir leimėjimo tiketus. Iš visko matyt kad šis Postas išaugs į didelę organizaciją. Šio karo veteranams stojant jo nariais.

Ant. Kurelaitis.

AKRON, OHIO

SLA NARIŲ NEPASITENKIMAS KONVERSIJA

Spalių 14 d. SLA 198 kuopos susirinkime buvo skaitytas laiškas iš centro, pranešantis apie persikėlimą narių į naujus apdraudus skyrius. Nariai buvo gavę naujas persikėlimo blankas prieš susirinkimo atidarymą, todėl ilgai svarstyti nereikėjo: nutarta tas blankas atnešti ir nei vienas nariui nesikelti, o atsisaukti per spaudą ir kitus SLA narius ir kuopas stoti ir atvirą kovą prieš Pild. Tarybos tokią daromą nariams skriaudą. Pirmiau ji nieko nesakė, dabar pradėjo nariams skelbti kad valdžia neduodanti Pild. Tarybai ramybės ir buk seimas nutaręs narius perkelti į kitus skyrius.

Organe buvo paskelbta kad seimas galutinai nieko nenutaria, tik įsakė Pild. Tarybai perkeldinėti narius sutinkančius laisvu noru.

Kokia išeitis SLA nariams? Dabar ateina rinkimai, turim išrinkti tokią Pild. Tarybą kuri sutiktų dirbti už numazintą atlyginimą; ir turi būti panaikinta Pild. Tarybos tankūs suvažiavimai kurie taip brangiai kaštuoja, vieno į metus užtenka, kitus reikalus gali atlikti krivulės keliu.

Butu gerai kad rastųsi tinkami kandidatai kurie sudarytų Pild. Tarybos sąrašą ir kad jie būtų nominuoti ir išrinkti. Pamaina SLA centro valdyboje labai reikalinga.

SLA 198 kuopos komisija Petras Yurgelis, Andrius Dudones, Jonas Novickas.

NUO REDAKCIJOS: Vargu ar galima bus apilenkti persikėlimo į kitus skyrius nubalsavimu atmeti SLA centro patiekta planą. Pakeitimus valdyboje tai lengvai galėtų nariai padaryti, jeigu akiai nesektų tam tikrų politikierių padiktavimus. Tas pasirodė išėjo į blogą, ir tą pamato tie kurie per eilę metų rinko tuos pačius asmenis į Pild. Tarybą.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvos šimame skyruije talpinama dykai)

MIRĖ 14,700 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šimame numeryje paduodamais mirusių išeivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius pasiekė jau 14,700, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų, kada čia pradėta mirusių sąrašas skelbti.

ABROMAITIENĖ Vaclova, 70 m., mirė Spalių 24, Baltimore, Md.

SĖPARAUSKAS Vladas, 62 m., mirė Spalių 9, Philadelphia, Pa.

ARLAUSKIENĖ Katrina, 68 m., mirė Spalių 10, Philadelphia, Pa.

JATUZIENĖ Magdalena, 51 m., mirė Spalių 15, Philadelphia, Pa.

BAKUNAS (vardas nepažymėta) mirė Rugs. 27, Maynard, Mass.

IVANAUSKAS Pranas, 75 m., mirė Spalių m., Maynard, Mass. (Vilniaus rėd.) Amerikoj išgyveno 50 metų.

MALKEVICIUS Juozas, 64 m., mirė Spalių 28, Chicagoje. (Panevėžio ap., Smilgių p.) Amerikoj išgyveno 43 m.

SEREIKA Jurgis, pusamžis, mirė Spalių 27, Chicagoje. Amerikoj išgyveno 40 m.

SHERNIS Mateušas, pusamžis, mirė Spalių 30, Chicagoje. (Tauragės ap. Svėkšnos p. Labamidės k.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

RUTKAUSKAS Mykolas, 74 m., mirė Lapk. 1, Chicagoje. (Šiaulių ap., Pucinėlių par. Gasčių k.) Amerikoj išgyveno 43 metus.

ATKOČAITIS Nikodemus, seno amž., mirė Lapk. 5, Chicagoje. (Erzvilgo p. Eimontų k.) Amerikoj išgyveno 48 metus.

POKNYS Kazys, pusamž., mirė Spalių 28, Chicagoje. (Jonelių k. Šešuolių p. Vilniaus rėd.) Amerikoj išgyveno 32 metus.

NORKUS Jonas, pusamžis, mirė Spalių 30, Chicagoje. Amerikoj išgyveno 45 metus.

ŠIMKUS Juozas, pusamžis, mirė Spalių 31, Chicagoje. (Levukainų k. Usiliškės p. Šiaulių ap.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

KARPAVICIUS Petras, pusamžis, mirė Lapk. 4, Chicagoje. (Biržų ap. Popelių p. Skrebiškių k.) Amerikoj išgyveno 37 metus.

LUKAS Vincas J., mirė Spalių m., Minersville, Pa. (Amerikoj išgyveno 55 metus.)

LEMEZIENĖ Marcijona, mirė Spalių 30, So. Boston, Mass.

RIMSA Vladas, mirė Spalių 21, Worcester, Mass.

KRIKŠCIUNAS Marė, mirė 24 Spalių, Pittston, Pa.

KAZLAUSKAS Pranas, 40 m., mirė Spalių 25, Wilkes-Barre, Pa.

BALSIS Antanas, mirė Spalių m., Fayette City, Pa.

AMBRASAS Vincas, 56 metų, mirė Spalių 17, Philadelphia, Pa.

GRABLIJONIENĖ Marė, 49 m., mirė Lapkr. 1, So. Boston, Mass. Amerikoj išgyveno 30 metų.

ADOMĖNAS (vardas nepažymėta), mirė Spalių m. Lewiston, Me.

JASIUNAS Petras, mirė Spalių m., Lewiston, Me.

BALČIKONIS Juozas, mirė 17 Spalių, Racine, Wis. (Panevėžio par. Vaivadų k.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

ČEPULIS Pranas, mirė Spalių 27, Wilkes-Barre, Pa.

MACULSKIS Juozas, mirė Sp. mėn., Shenandoah, Pa.

PAULAUSKAS Adomas, mirė Spalių m. Minersville, Pa.

BROOKLYN, N. Y.

KUN. BALKUNAS UŽ VIE-NINGUMĄ. Montvilos pagerbimui vakarienių proga, Lapk. 10, Kun. J. Balkunas, kalbėdamas apie Amerikos Lietuvių Misijos ir Am. Liet. Tarybos veiklą, nurodė kai kuriuos dabar nesklaidamus del srovų nesustatymo, aiškiai pasisakė už vienybę visų Amerikos Lietuvių kovai už Lietuvos nepriklausomybės atsteigimą.

Kun. Balkunas, kuris dažnai pareiškia katalikų srovės nusišalumą, savo pasisakymu įnešė naujos vilties išlyginimui visu nesusipratimų ir sudarymui vieningo organo. Vakarienių dalyvavo 500 svečių, tarp jų veikliausi tautininkų, katalikų ir socialistų veikėjai.

K. B.

KEARNY, N. J.

KLUBO VAKARIENĖ. Lapkričio 11, Lietuvių Klubas, ant Schuyler ave., surengė savo nariams puikių balių, kur vakarienių metu buvo pasakyta gražių kalbų-linkėjimų klubui bujoti. Smagu kad šiame klube priklausė daug jaunimo.

Vakarienė buvo tuo skirtinga nuo karo laikų vakarienių kad buvo mėsos ikvaliai bei išsigėrimo, ir nariams viskas buvo nemokama.

Vakarienę paruošė Valasevičienė ir Crosn, prie stalų patarnavo jaunos lietuvaitės E. Pamper, E. Katilus, A. Pietaris ir A. Mikionis.

Dalyvavo veik visa klubo valdyba, kuri susideda iš šių asmenų: Pirm.—A. Norvaiša; vice pirm.—A. Miller; fin. raštin.—J. V. Baltrušonis; užrašų rašt.—W. Šukis; iždininkas — V. Mikionis; biznio vedėjas — V. Velyvis, ir baro manageris K. Tomkus.

Vakarienėj taipgi dalyvavo P. Kulkosky, Mrs. V. Jansonis, Mrs. V. Gelėys, Mrs. J. Mačiulskas, Mrs. W. Sarafinas — tai jaunos kartos lietuviai.

Kai kurie vakarienių dalyviai neužmiršo ir Lietuvos reikalų; sekanti aukojo: Kazys ir Katrė Litvinai \$5; A. Norvaiša \$2; po \$1: A. Milleris, J. Paknys, F. Lazdynas, P. F. Kulkosky; kiti smulkiais; viso \$11.70.

Labai gerai būtų kad kiekvienoje Lietuviškoje sueigoje pradėtų praktikuoti aukų rinkimą Lietuvos reikalams, nes šiandien Lietuvos laisvės gynimui reikalinga daugiausia aukų ir paranos. Nieko be cento nenuveiksime.

Koresp.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaupiau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išplėdymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirėngę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas informac

Kad Baltasis Raitelis Gryžtų į Gimtąją Šalį

(JULIAUS SMETONOS KALBA A. L. MISIJOS POSĖDYJE LARPKRČIO 17, 1945, WASHINGTON, D. C.)

POKARINIAI NEAIŠKUMAI

Karo pabaiga neišsprendė taikos problemas. Sovietų Sąjunga ir toliau žygiuoja smurto keliu į savo pirmąją tikslą — pasaulio užkariavimą.

Amerika ir Anglija vis dar mėgina surasti bendradarbiavimo pagrindą su bolševikais ir vis dar yra linkusios eiti nuolaidų keliu. Tačiau kuo tolyn tuo labyn ima aiškėti kad bolševikų bendradarbiavimo už jokiais nuolaidais nebus galima nupirkti. Gi ekonominiam pasaulio gyvenimui į normalią vagą sugrąžinti yra reikalingas visų nuosėdų bendradarbiavimas. Todel bolševikams, kurie šiandien yra plačiai pasisklidę tiek Europoje, tiek Azijoje, tą bendradarbiavimą sabotuojant, pasaulinė rekonstrukcija tampa neįmanoma.

Iš kitos pusės, tos baisios neteisės kurias toleruoja Amerikiečiai ir Anglai palikdami virš 100 milijonų Europiečių gyventojų bolševikų saulei, sukelia viso pasaulio nepasitikėjimą Amerikos - Anglijos vadovybe ir tolesnį jų intencijų atžvilgiu.

Pažadais, kurių paskutinių kelerių metų bėgyje tikrai neįvykdyta ir šiandien neįvykdyta, jau nelabai kas benori tenkintis, gi veiksmų kurie tuos pažadus patvirtintų, kaip ir nėra. Sąryšyje su tuo ne tik Europoje bet ir Azijoje ir net Pietų Amerikoje viešpatauja didelio netikrumo jausmas, kuris ne tik neleidžia išsivystyti laisvo intelektualinio aktyvumo, bet ir trukdo visų kitų gyvenimo sričių atkurtimui, išskiriant nei šiandien taip svarbios ekonominės srities. Vieno žodžiu, sąryšyje su nuolaidomis bolševikams (teglu ir svetima sąskaita) visą pasaulį šiandien yra apėmus moralinis slogetis, kurs gali praeiti tik tada jei Amerika ir Anglija parodys kad jos ne tik gali bet ir nori vadovauti pasauliui.

Tik teisinga ir tvirta akcija iš Amerikos ir Anglijos pusės gali šiandien sugrąžinti pasauliui tą moralinę pusiausvyrą, be kurios jokia pasaulio organizacija yra neįmanoma.

Tačiau viso to pirmoji sąlyga yra visiškai bolševizmo sutruškinimas, kurs vargu ar yra įmanomas be karo su sovietais. O karas šiandien kaip tik yra toks dalykas kurio nei Amerikiečiai nei Anglai net minėti nenori. Šito rezultate, pasaulio ateitis skendi neaiškumuose.

LIETUVIŲ TAUTOS NEPALAUZIAMUMAS

Lietuvių tautai, taip baisiai ir taip neteisėčiai šio karo bėgyje nukentėjusiai, savų ruožtu į ateitį tenka žengti užris-tom akim. Tik, deja, kiekvienai sekanti diena jai reiškia jos gyvybinių įsigių mažėjimą. Toks maždaug yra visų bolševikų užgrobtų Europos tautų likimas. Užtat Lietuvai ir kitoms panašiose nelaimėje atsidurusioms tautoms dabartinis neaiškumas reiškia lėtą mirtį.

Nežiūrint betgi į bolševikiškos priespaudos baisumą ir nebuvimą vilties iš kur nors greitu laiku susilaukti pagalbos, Lietuvių tauta iki šiol kovoja prieš bolševikų jungą. Lietuviškas požemis, neb o d a m a s mirties, priešinasi bolševikų primetam valdžiai, kaip jis trejus metus priešinosi Vokiečių okupacijai. Gi ta Lietuvių tautos dalis kuriai likimo buvo lemta būti išblovstai iš tėvynės ir kuri dabartinio metu gy-

vena UNRRA globojamose stovyklose Austrijoje ir Vokietijoje, tvirtai organizuojasi ir sistematingai ruošiasi grįžimui į laisvą Lietuvą.

Deja, ir tame vargingame iš-trėmime, kaip gal ne vienam mūsų teko girdėti, Lietuviai neišvengia persekiojimų. Bolševikų agentai ir čia juos suranda, o kartais, pasinaudodami okupacinių organų nerangumu ar net bloga valia, vieną kitą prievarta išsiveža į savo puse. Tačiau, nežiūrint šių persekiojimų ir pavojaus būti išduotam į žmogžudžių bolševikų rankas, o taip pat ir begalinių materialinių nepriteklių, Lietuviai ištremime yra išvystę aukšto lygio kultūrinį gyvenimą. Lietuviška daina ir menas jau yra sužavėję ne vieną svetimątį, o daugybę sunkiausiomis sąlygomis įteigto mokyklų — ta naujoji vargo mokykla — rodo kad Lietuviška dvasia nepalaužiamai veržiasi į priekį ir nenuilstamai ieško šviesos.

SELPIMAS IR POLITINĖ AKCIJA

Mūsų bendras šelpimo fondas atlieka milžinišką Lietuviai tautos gelbėjimo fondą — be to fondo tikrai daug tukstantų Lietuvių neišvengtų mirties. Tačiau koks didelis mūsų šelpimo fondo darbas bebūtų, jis tėra pagalbinė priemonė. Jei Lietuva nebus išvaduota iš bolševikų jungo, vis tiek anksčiau ar vėliau jos laukia mirtis. Tat politinė Lietuvos gelbėjimo akcija ir toliau palieka mūsų svarbiausias uždaviny.

Amerikos Lietuviai ir toliau lieka vienintele Lietuvių tautos dalimi kuri laisvai ir organizuotai šiandien gali vykdyti politinį Lietuvos gelbėjimo darbą.

POLITINĖS AKCIJOS SUNKUMAI

Šio darbo sąlygos buvo, yra ir bus nelengvos. Pirmiausia delto kad Amerika ir Anglija, kaip jau minėta, vis dar tebeina nuolaidų politikos keliu ir todėl nenori imtis žygių kurie neišvengiamai vėstų į susikirtimą su bolševikais. Antra delto kad politinė akcija reikalauja tiek didelio intelektualinio pajiegumo, tiek tiesiog neišsemiamų materialinių išteklių.

Didžiosios ir net vidutinės valstybės politinei akcijai turi užangažavusios šimtus specialistų — profesorių, laikraštininkų, radio žmonių, ir tt. Yra organizuojami klubai ir visokios draugijos, kurios tiesiog ar netiesiog siekia užsibrėžto politinio tikslo. Visas šis darbas — to nėra reikalo

pabrėžti — remiamas milijoniniais kapitalais.

Lietuviams toks mąstas yra neprieinamas. Jiems visur tenka operuoti labai kukliomis priemonėmis — tiek tinkamų žmonių atsargos, tiek materialinių išteklių požiūriu. Ir tik labai talentingai išnaudojant bendrą politinę situaciją dar galima tikėtis pasiekti šokių-tokių rezultatų.

PROGA NUOŠIRDUMUI ĮRODYTI

Viso to akivaizdoje, tai ką iki šiol yra nuveikę tautinis Amerikos Lietuvių judėjimas, kurio centre yra Lietuvos Vaduoti Sąjunga ir jos remiama Amerikos Lietuvių Misija ir kuris dabartinio metu yra apėmęs didoką vadinamos neorganizuotos visuomenės dalį, yra tikrai labai netikėtas dalykas.

Lietuvos laisvės rezoliucijos įnešimas į abiejų Kongreso Rumus visai Lietuvos bylai duoda visai kitą atspalvį. Šito fakto šviesoje, mūsų suvažiavimas į Washingtoną virsta daugiau negu paprasta Lietuviško solidarumo manifestacija — jis virsta konkrečiu Lietuvos gelbėjimo aktu.

Jei U. S. Kongresas priims įneštą rezoliuciją, ji virst tikrąja su kuria turės skaitytis pasaulis. Tat koncentruodami savo pastangas į minėtos rezoliucijos prastumimą per Kongresą, mes kaip tik atliekame darbą kuris trumpu laiku gali duoti didelių rezultatų ir konkrečios naudos Lietuvai.

Prie to darbo turėtų prisidėti kiekvienas Amerikos Lietuvis, nes šis darbas 100% yra nukreiptas į bendrą Lietuvos gerovę ir neturi nei mažiausio partinio atspalvio. Ta rezoliucija teusimena bendrais bruožais apie Lietuvos išlaisvinimą, apie svetimos kariuomenės iš Lietuvos ištraukimą bei demokratinių rinkimų Lietuvoje pravedimą, ir tt. Tat ypač tie mūsų politikieriai kurie iki šiol labai drąsiai žodžiais pabrėžda, kad jie Lietuvos gerovę stato aukščiau partinių reikalų, dabar turi progos savo žodžius patvirtinti veiksmais. Tikėkimės kad jie tai ir padarys.

Iki šiol betgi faktas kad ne jų pastangomis tas žygis įvykdytas, jų akyse nustelbė jo naudingumą ir iššaukė pavydu persunktos kritikos. Vieni jų karštai puolė niekinti pačią rezoliuciją, o kiti ydą žiūrėjo ne tiek pačioje rezoliucijoje kiek tame kad del jos nebuvo atsiklausta Amerikos Lietuvių Tarybos ir kad jos įnešimas užbėgęs Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimui Chicagoje už akių.

Atsiklausti Amerikos Lietuvių Tarybos, kada ji prieš mėnesį pasityčiodama atmetė bendros veiklos pasiūlymą ir kada planuojamas žygis gali turėti tik geros įtakos Lietuvos bylai, nebuvo jokios Lietuvos bylai, nes Amerikos Lietuvių Taryba, o visiems platesnio mąsto Amerikos Lietuviams minėtos rezoliucijos įnešimas į Kongresą atveria naujos veiklos akiračius. Jis parodo kad net ir kukliausiomis priemonėmis veda politinė Lietuvos gelbėjimo akcija, jeigu ji vedama energingai ir vadovaujama sąmoninkai, gali išjudinti plačiąją visuomenę ir netgi jos oficialius atstovus.

Pirmieji ledai dabar jau pralaužti ir tolimesnis santykių plėtojimas dabar galės eiti pilnu tempu. Kongreso tarpe dėka dviejų suvažiavimų Washingtono Lietuvos reikalai turi daug užtarėjų, o ir State Departmento ausys ir akys mums nėra uždarytos. Lygiai taip pat ir su įvairių laikraščių bei kitų periodinių leidinių redakcijomis ir radio žmonėmis daug kur yra užmegsti visai draugiški ryšiai. Tat dabar reikia tuos visus ryšius išnaudoti, ir į šio darbo talką mes kviečiame visus geros valios Lietuvos laisvės kovotojus.

Yra aišku kad Lietuvos klausimas ir toliau turi būti be perstojo judinamas ir energingai toliau varomas — iki Lietuva nebus nepriklausoma.

Yra aišku kad Lietuvos klausimas ir toliau turi būti be perstojo judinamas ir energingai toliau varomas — iki Lietuva nebus nepriklausoma.

Yra aišku kad Lietuvos klausimas ir toliau turi būti be perstojo judinamas ir energingai toliau varomas — iki Lietuva nebus nepriklausoma.

NAUJAS LAIKOTARPIS

Šiaip ar taip pasielgs Amerikos Lietuvių Taryba, o visiems platesnio mąsto Amerikos Lietuviams minėtos rezoliucijos įnešimas į Kongresą atveria naujos veiklos akiračius. Jis parodo kad net ir kukliausiomis priemonėmis veda politinė Lietuvos gelbėjimo akcija, jeigu ji vedama energingai ir vadovaujama sąmoninkai, gali išjudinti plačiąją visuomenę ir netgi jos oficialius atstovus.

Pirmieji ledai dabar jau pralaužti ir tolimesnis santykių plėtojimas dabar galės eiti pilnu tempu. Kongreso tarpe dėka dviejų suvažiavimų Washingtono Lietuvos reikalai turi daug užtarėjų, o ir State Departmento ausys ir akys mums nėra uždarytos. Lygiai taip pat ir su įvairių laikraščių bei kitų periodinių leidinių redakcijomis ir radio žmonėmis daug kur yra užmegsti visai draugiški ryšiai. Tat dabar reikia tuos visus ryšius išnaudoti, ir į šio darbo talką mes kviečiame visus geros valios Lietuvos laisvės kovotojus.

Yra aišku kad Lietuvos klausimas ir toliau turi būti be perstojo judinamas ir energingai toliau varomas — iki Lietuva nebus nepriklausoma.

LIETUVIŲ TAUTOS BALSAS

Iš Europos atėjęs Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos sveikinimas Antrai Amerikos Lietuvių Misijai rodo kad mūsų veikla randa pritarimo pačioje Lietuvių tautoje. Ir tai mums turėtų suteikti ypatingo pastiprinimo. Nes juk mūsų veikla kaip tik ir yra skirta Lietuviai tautos gerovei.

Lygia greta yra džiugu konstatuoti kad mūsų veikla nepaieina nepastebėta net ir tolimiausiose Jungtinių Valstybių kampuose. Atsiųstos aukos parodo kad mes turime rėmėjų net Washingtono ir Oregone. Visa tai patvirtina mūsų įsitikinimą kad mūsų pasirinktas kelias — eiti į plačiąją Amerikos visuomenę ir įjėškoti ryšių su jos oficialiais atstovais — yra teisingas. Mes juo eisime ir toliau.

Ta proga betgi tenka priminti kad tas darbas tėra įmanomas kada jį stipriai remia Lietuviškoji visuomenė. Todel Lietuviškos visuomenės konsolidavimas darbo pagrindu ir toliau lieka mūsų vyriausio uždavinio.

Naujų Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrių kurimasis rodo kad ir šioje srityje mes žengiame į priekį, o tai savą ruožtu patvirtina kad Lietuviškoji visuomenė palaipsniui įsijungia į mūsų varomo darbo vagą.

Tat dirbkime ir tikėkime į galutinį laimėjimą. Padėkime Baltajam Raiteliui sugrįžti į gimtąją šalį. Ir kai jis grįš ir valstybinės vėliavos pavidale iškils į Lietuvos erdvę, tai mes galėsime pasakyti: "I Lietuvos Vyčio sugryžimą yra įdėta ir mūsų darbo dalelė".

PAAUKOJO \$500 LIETUVOS VADAVIMUI

K. Demikis, iš New Britain, Conn., žymus patriotas, Lietuvos reikalų rėmėjas, prisuntė Lapkričio 21 d. LVS Centrai čekį su sekanciu laišku:

Lietuvai Vaduoti Sąjungai, Cleveland, Ohio.

Kaip esu prižadėjęs per antrą Lietuvos Misiją, Washington, D. C., tą savo pažadą ir išpildau. Tai yra ne perdidelė auka, nes kiti mano viengieniai padarė daug didesnes aukas. Be to, jau nuo senai rengiausi sudėti kiek didesnę auką ant Lietuvos laisvės aukuro.

Šiandien džiaugiuosi kad tokią auką galia padaryti: prisijunčiu čekį sumoje \$490, nes \$10 jau paaukavau Washingtono. Ši mano auka nėra dar paskutinė, pagal išgalę paaukosiu dar ir daugiau.

Kaip pagalvoji tai Lietuviai padarė didelį darbą išjudindami Amerikos Kongresą svarstyti pavergtų tautų išlaisvinimo klausimą, kaip jokia kita tauta nėra padarius. Šis darbas Lietuvos tautos vardą išgarsins tarp visų kitų tautų ir suteiks visą pasaulį simpatizuoti mums kaip vienai iš rimčiausių, sumaniusių ir ryžtingiausių, be atalidos kovojančių už savo šalies, kaip ir už kitų mažų pavergtų šalių liu-osybę.

Kuomet Amerikos Kongrese Washingtono bus diskutuojamas Lietuvos klausimas, tas savaime plačiai atidarys duris ir kitoms tautos įjėškoti sau užtarimo. Lietuviai yra tie žmonės kurie perlaūžė jungą kurį agresoriai uždėjo ir kitoms tautos jas pavergdami.

Mes Lietuviai esame pastatę save ant gero kelio Washingtono, dabar tik lauksime kad Senate ir Atstovų Rumuose tas klausimas pereitų. Turime viltį kad rezoliucijos gaus pritarimą.

K. Demiks.

KITOS AUKOS
I. G. Hollish, Akron, O. 5.00
Juozas Jakimavičius, Phila., Pa. ("L. Okupacijos") 5.00
Ona Čepinskienė, Ansonia, Ct. ("L. Okupacijos") 5.00
Mrs. K. Arlus, Phila, Pa. ("T. Lithuania") 3.00
E. Gramba, Ambridge, Pa. "T. Lithuania" 3.00

TRYNS NAUJI LVS SKYRIAI ĮKURTI ŠI RUDENI

Lietuvai Vaduoti Sąjungai gelbės visu kuo: duos kalbėto-auga ir plečiasi. Štai ši rudenį, pasidarbavus LVS organizatoriui J. V. Valickui, įsisteigė dar trys nauji skyriai sekančiose rytinėse kolonijose:

Worcester, Mass. — 12-tas skyrius,
Nashua, N. H. — 13-tas skyrius,
New Britain, Conn. — 14-tas skyrius.

Šiais 1945 metais įsisteigė šeši LVS skyriai, šiuose miestuose (pridėti prie viršuje pažymėtų trijų):

Waterbury, Conn. — 9-tas skyrius,
Lawrence, Mass. — 10-tas skyrius,
Los Angeles, Calif. — 11-tas skyrius.

Reikia pastebėti kad diduma LVS skyrių randasi rytinėse valstijose, kur Lietuvių judėjimas yra didžiausias, kur kolonijos yra tirščiausios.

Anksčiau įsisteigę skyriai:

1—Cleveland, Ohio,
2—Brooklyn, N. Y.,
3—Newark, N. J.,
4—Baltimore, Md.
5—Long Island, N. Y.
6—Detroit, Mich.
7—Philadelphia, Pa.
8—Chicago, Ill.

Visi skyriai aktyviai dalyvauja LVS ir Amerikos Lietuvių Misijos veikloje. Vieni jų yra atsižymėję stambiais aukomis, didelėmis delegacijomis į visuomeniškus suvažiavimus, kiti negali per daug prisidėti, tačiau atsiunčia aukų, narytės duokles ir platina LVS išleistas knygas.

DARYKIT RUDENINIUS IR ŽIEMINIUS VAKARUS

Diduma skyrių per ištisą metą ką nors rengė pinigų surinkimui: tai prakalbas, tai vakarelius, tai koncertus, tai piknikus.

Tą galima rengti ir šią žiemą, ir LVS Centro Valdyba pa-

gelbės visu kuo: duos kalbėto-jus prakalboms, dainininkus ir šiaip menininkus koncertams, Lietuviškas filmas parodymui publikai šių dalykų:

1. Lietuvos Prezidento A. Smetonos laidotuvių iškilmių;
2. Lietuvių Misijos dalyvavimo San Francisco konferencijoje,
3. Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio ir įvairių iškilmių Darželyje, dalyvaujant Amerikos ir Lietuvos Lietuviams.

Filmos užima valandą laiko suvirš, tokiu būdu sudaro savaime programą pusę.

Nekurie skyriai jau imasi darbo: rengia vakarelius, koncertus ir prakalbas. Butų geria kad visi rytinių kolonijų skyriai surengtų kalbų, dainų ir filmų maršrutą.

PLATINKIT KNYGAS

Skyriai ir pavieniai LVS nariai, imkites platinti LVS išleistas knygas. Kaip matysite, jų yra jau keturios:

Timeless Lithuania (kaina \$3.00),

Lithuania Under the Sickle and Hammer (kaina \$1; kurie skyriai ją platins tarp Amerikiečių, gaus atitinkamą skaičių knygų nemokamai);

Amerikos Lietuvių Misija ir Jos Darbai (auka \$1 ar daugiau).

Lietuvos Okupacijos (istorija Lietuvos okupacijų šio karo metu; ši knyga spaudoje).

Ši knyga leidžiama prenumeratoros keliu, aukotojų davusių stambesnę auką, vardinai tilps knygoje. Kaina \$3, dvi už \$5.

Aukos, pinigus už knygas ir narių duokles skyriai ir pavieniai nariai prašomi siųsti į centrą:

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

AR JAU ATNAUJINOT SAVO DIRVOS PRENUMERATĄ?

Jau gatuva! Amerikos Lietuvių Misija ir Jos Darbai

Tuoį reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvių Misijos veikimus Washingtono ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

'Kaip Jie Mus Sušaudė' \$1

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

'Timeless Lithuania' \$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiu)

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoj gausit savo knygas.

LVS CENTRAS

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Sveikstanti Kariai Lavinasi Paišyboje

Sveikstanti kariai Palm Springs, Kalifornijoje, praktikuojasi piešime. Jų mokytoja savo poilsio laikotarpiu pozuoja jiems.

Pabėgėlių Vargai

Skryrių veda Jonas Jurgelis.

TUKSTANČIAI PABĖGĖLIŲ MIRS NUO BADO IR ŠALČIO ŠIA ŽIEMA

NUO DEDAKCIJOS. Sugrįžantį Lietuvos kariai iš Vokietijos karo zonos pasakoja pasibaisėtinus dalykus apie Lietuvos pabėgėlių gyvenimą ir likimą atsidurus svetimose šalyse. Paskiausia parvykęs Clevelandietis, Sgt. Juozas Mankus, atsilankęs į redakciją papasakojo jo matytus ir patirtus vaizdus. Buves vienas iš pirmųjų V-Day įsiveržime Europon ir laimingai išlikęs sveikas visu karo laikotarpiu, Vokietiją užimant jis buvo priskirtas prie tvarkymo ir sužiurėjimo užimamų vietų gyventojų. Jam pasitaikė susidurti su pabėgėliais iš Pabaltijo kraštų ir su kitais. Matė Lietuvos vergais dirbančius Vokietiams, pašlijusius sveikatoje; matė juos pusuogus, maišu ar kokių skarmalų apsimovusius; matė juos gulint ant plikų šaltų grindų be jokio užsiklojimo; matė džiovus naikinamus, mirštančius Lietuvos ir kitus pabėgėlius.

Jis tiesiog ragintė rągina kad mes Amerikos Lietuviai metę viską į šalį imtume gelbėti tų pabėgėlių gyvastis renkant, siunčiant jiems maistą ir drabužius. Kenčia ten suaugusieji ir kenčia jauni, maži vaikučiai, kurių sveikata nyksta, kurie liks bejėgiai ant visados jeigu išliks gyvi.

Panašiai pareiškė ir į Amerikos Lietuvos Misijos posėdį atsilankęs tik ką grįžęs iš Vokietijos Brooklynietis Leit. Aleksis. Jis pareiškė: "Tukstančiai Lietuvos pabėgėlių mirtis arba liks be sveikatos, šia žiema, jeigu jiems nebus suteikta pagalba".

Taigi, Amerikos Lietuviai, visur kur tik jus randasi, dėkit pastangas dirbti rinkime rubų ir maisto siuntimui į Bendrą Amerikos Lietuvos Fondą, New Yorke, kuris rūpinasi jau ir pabėgėliais Vokietijoje. Tik su išlikusiais gyvais mes galime tikėtis atstatyti nepriklausomą Lietuvą, kada jai bus atkovota laisvė.

PABĖGĖLIAI RABINAI APIE PADĖTĮ LIETUVOJE

(NUORAŠAS DIRVAI)

Rugšėjo mėnesio pradžioje, Salzburge, Austrijoje, sutikau du žydus rabinus, tik atvykusius iš Lietuvos. Vienas iš jų, Kauno rabinas X, man buvo gerai pažįstamas iš ankstyvesnių laikų. Antrasis, šiaulių rabinas Y, buvo sutiktas pirmą kartą. Paprašiau jų objektyviai painformuoti apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Jie sutiko, su viena sąlyga: kad viešai niekur neskelsčiau jų pavardžių. Prižadėjau, nes abu rabinai bijosi kad viešai pasirodžius jų pavardės, nukentės likę jų giminės ir kiti žydai Lietuvoje, kurių dabar ten esą apie tris tukstančius.

Apie dabartinę padėtį Lietuvoje tie du rabinai aiškino:

1. Lietuvoje labai didelis Lietuvos partizanų veikimas, nukreiptas prieš bolševikus. Partizanų esama ne tik kaimuose bet ir visuose miestuose. Jų veikimas stipriai jaučiamas Kaune ir Vilniuje. Kalbama kad jų Lietuvoje esama iki 30,000. Partizanai daugiausia susispietę miškinguose Lietuvos rajonuose.

Tų rabinų išvykimo iš Lietuvos metu, pasakojo jie, prieš partizanus buvo imtasi ypatingų priemonių iš bolševikų pusės. Į visas miškingas Lietuvos vietas buvo gausiai vežami NKVD baudžiamieji burliai. Jų buvo daug atvežta ir į mažus Lietuvos miestelius, kuriuose patiemis rabinams teko buti: Šiaulėnų, Radviliškio, Pakruojų, Žiezmaris, Kaišiadorj ir kt. Tie baudžiamieji burliai kai kuriose vietose prieš partizanus jau buvo pradėję karą. Tų dviejų rabinų teigimu, dabar Lietuvoje kraujo busia iki kelių, ir kentės visas kraštas. Paklausiau, kodėl gi visas kraštas? Atsakė trumpai: Visa Lietuva išėjus partizanais, nes ten nėra gyvenimo.

2. Masinių išvežimų į šiaurę, kaip buvo Lietuvoje vykdoma 1941 metų Birželio 14-17 dienomis, nėra. Bet dabar išvežimai eina kitaip. Suiminėjimai dieną ir naktį eina bolševikams įprasta tvarka. Suimtieji talpinami į kalėjimus. Kalėjimai visur perpildyti ir daug kur statomi nauji arba iš kitų pastatų perdirbami į kalėjimus. Kada esamuose kalėjimuose nebesutelpa suimtieji tada per

vietinius komunistus paleidžiamas gandas kad tą ar kitą kalėjimą pulsia partizanai. O kad kalinius neva apsaugojus, juos išveža į šiaurę, Rusijon.

Rabinų teigimu, kasdien iš Lietuvos išeina nauji ir nauji transportai. Suiminėjimai atliekami pagal NKVD paruoštus sąrašus ir niekas nežino už ką suiminėjama.

Paklausus kiek iki šio laiko iš Lietuvos jau išvežta, atsakė kad skaičiaus niekas nežino, bet jis kelis kartus didesnis už įvykusius išvežimus 1941 metais.

3. Visose Lietuvos įstaigose ir įmonėse pilna iš svetur atkeliavusių Rusiškai kalbančių valdininkų. Jie ten šeimininkai. Lietuvos proporcionaliai daug mažiau pastebėjo. Jie nei viename Lietuvos mieste nesutiko seniau gausiai turėtų pažįstamų. Dabar Lietuvoje šeimininkauja jiems nepažįstami žmonės.

Kur dingę jie, paklausiau. Didžioji dalis pabėgo į Vokietiją pas Anglus, Amerikiečius ir Prancuzus. Daug labai sumobilizavo per prievartą ir taip pat išvežė. Nemaža dalis išėjo partizanais, daug suimta. Kurie liko ir pasijuto nesaugiai, tie slapstosi arba apsimetę Lenkais bėga prieglaudose į Lenkijoje.

4. Apie pabėgėlius į Vokietijos teritoriją nieko Lietuvoje nekalbama oficialiai kaip apie gyvus. Bolševikai aiškina kad vienus iš jų išžudė patys Vokiečiai, o kitus, kadangi jie buvo Vokiečių neva draugai, tai dabar išžudė Anglai ir Amerikiečiai.

Bet Lietuviai apie pabėgėlius ir vakarus kalba kaip apie nelaimėje suradusius laimę.

ATOMINĖS BOMBOS META DARBUS

Tukstančiai darbininkų, dirbančių prie atominės bombos, ir mokslininkai kurie dirbo atomų laboratorijose, meta iki šiol turėtus darbus ir eina į jėskoti sau nuolatinį užsiėmimą, nes nėra užtikrinti darbu tos bombos, kuri gal nebū reikalinga.

Pačiame darbingumo laikotarpyje prie tos bombos dirbo 1,700 operuojančių darbininkų ir 67,000 kitokių darbininkų.

Atominės dirbtuvės randasi trijose paskirose šalies dalyse: Oak Ridge, Tenn., Hanford, Wash., ir Los Alamos, N. M.

ATSIŠAUKE BUVEŠ DIRVOS BENDRADARBS

Seniau buvęs Dirvos bendradarbis iš Lietuvos, dabar atsiduręs tarp pabėgėlių Vokietijoje, rašo Dirvos redaktoriui:

Praėjo šeši skausmo ir kančių metai. Šiandien visas pasaulis džiaugiasi sulaukus taikos, tik milijonams rytų Europos tautų piliečių taikos šventės muzika dar labiau spaudžia išvargintą širdį, nes jie neteko savo tėvynės. Jų tėvynė siaučia mirtis.

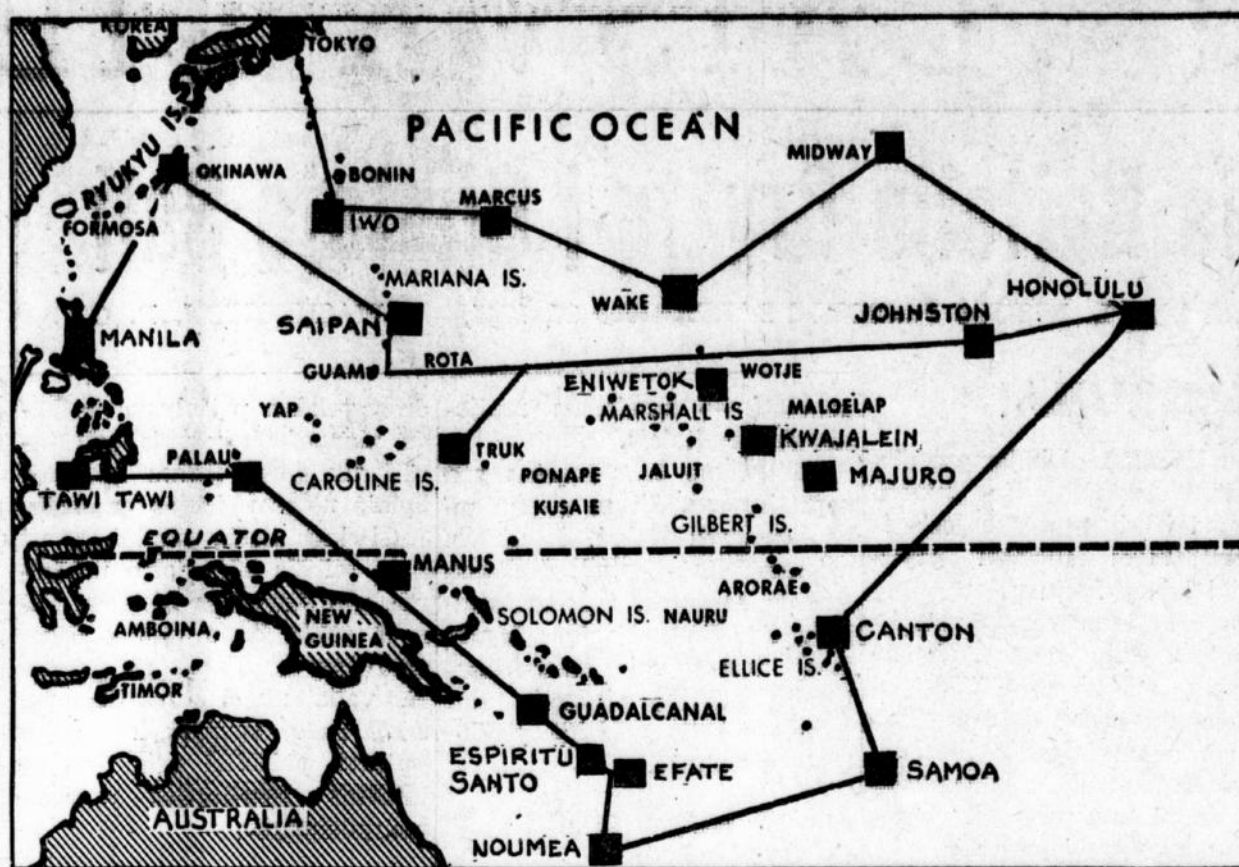
Jų tarpe esu ir aš. Viltis pamatyti laisvę savo tėvynėje duoda mums įkvėpimą tęsti gyvenimo kovą toliau. Amerikos Lietuvos, tarnaujančių Amerikos kariuomenėje dėka ir aš, po šešių metų pertraukos, galim pasveikinti tamastą, tamstos laikraščio bendradarbius ir skaitytojus.

1939 metais prasidėjęs karas nutraukė mano bendradarbiavimą Dirvoje. 1939 metais gavęs tamstos laišką ir prašymą parašyti iš žemaitijos apeliučių, tamstos kuriamai apysakai, žinių, paruošiau medžiagą, bet nutrukęs pašto susisiekti mes viltis ją pasiųsti palaikojos.

Prasidėjęs karas mūsų tėvynę Lietuvai atnešė daug nelaimių ir vargo. Sovietinė Rusija grąžindama mums Vilnių pavergė visą Lietuvą.

1940 Birželio 15-1941 Birželio 22 Lietuvos istorijoje bus kaip Lietuvos tragedija. Ką bolševikai padarė ir dar ką padarys mūsų tautai sunku įsivaizduoti. Kam neteko gyventi bolševikų valdomoje srityje tas jokių būdu nesuprasis bolševizmo. Tas aiškiai matyti ir iš Amerikos Lietuvos karių su kuriais tenka susitikti. Jie nustebinti kodėl mes negrįžtame į tėvynę, kada ji "išvauduota" iš Vokiečių okupanti jungo. Jų negalima įtikinti kas yra bolševizmas ir ką jis Lietuvos tautai padarė.

Tamstos turbūt jau žinote visas smulkmenas apie bolševikų viešpatavimą Lietuvoje, todėl jų čia ir neminėsiu. Viena galiu pabrėžti kad bolševikai per vienus metus sugebėjo sugriauti tai kas per 23 metus

Amerikos karo vadovybės numatytas apsaugos ruožtas Pacifike prieš pavojus nuo Azijos pusės.

buvo sukurta. Dešimtys tukstančių geriausių Lietuvos sunų ir dukrų buvo ištremti į tolimus Rusijos plotus. Jų likimas šiandien mums nežinomas. Aš pats netekau dviejų savo seserų, kurios 1941 metų Birželio 15 raudonųjų banditų buvo išvežtos. Tukstančiai Lietuvos žiauriausiomis priemonėmis nukankinti. Jūs nematėte ir negalit įsivaizduoti tų kančių kurias turėjo pereiti išvežtieji, žuvusieji ir likusieji. Tik beprotis iš plėšrus žvėrys gali savo auką taip kankinti kaip kankino 20-jo amžiaus žmonės bolševikai.

Mūsų tautai grešė sunaikinimo pavojus, bet prasidėjęs karas Vokietijos su Rusija daug dar mūsų tautos sunų ir dukrų išgelbėjo. Tačiau ir Vokiečių okupacija neapsiėjo be aukų. "Rudieji buliai" pasirodė nemokesni specialistai už raudonuosius. Jie vėl tukstančiai Lietuvos žiauriausiomis priemonėmis išvežė ir kankino tautos tarpo.

1944 metų vasarą traukdamosi Vokiečių kariuomenė labai apiplėšė mūsų kraštą. Kartų su Vokiečių kariuomene iš Lietuvos traukėsi šimtai tukstančių Lietuvos nenorėdami vėl susitikti su savo brolių žudikais. Pasitraukusių tarpe atsiduriau ir aš.

Dauguma traukėsi visa pakildami. Vieni paliko šeimas, turta, kiti pasiėmė ką buvo galima paimti. Tačiau didelė dauguma atsidūrė svetimose šalyje kaip stovi: su viena ru-

ANTRA AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJA

(Pabaiga nuo 1-mo pusl.)

Adv. Olis, inspiruojančia kalba, įrodydamas dalyviams Lietuvos koks darbas dar mūsų laukia ir kaip toliau privalome dirbti.

Kalbą skakė Al. Kumskis, Julius Smetona, ir Lieut. Aleksis, kuris apsakė baisią Lietuvos pabėgėlių padėtį Vokietijoje.

Toliau, priimta įvairūs naudingi tarimai, pakelta vieningo Amerikos Lietuvos veikimo klausimas, ir Misijs vadai vėl parodė norą dirbti išvien su kitomis srovėmis kurios susirupinusios Lietuvos laisvės gynimu.

Šį kartą Misijs abi dienas dalyvių tarpe matėsi apie pora dešimčių kariškių uniformose, tarp jų dalyvavo ir Lietuvaitė Maj. A. H. Shimkus, nesenai grįžus iš Berlino. Dabar ji tarnauja prie Karo Sekretoriaus Padėjėjo Washington. Iš kolonijų buvo eilė kariškių jau išėjusių iš tarnybos. Visi šie jauni Lietuviai turėjo didelio išpuodžio matydami tokią Amerikos Lietuvos veiklą už savo senosios tėvynės laisvę.

bų eilute ir keliasdešimt mariškių kišenių.

Traukdamasis nuo bolševikų į Vokietiją negalėjau pasiimti net savo dokumentų ir atsiradau tik su švarku ir keblolika mariškių kišenių. Visa liko tėvynėje. Niekas iš mano šeimos nežino kur aš ir aš nežinau kas atsitiko su mano šeima.

Vokietijoje gyvenimas lengvas. Daug ko truksta. Tik pastaru laiku UNRRA pradėjo aprūpinti maistu, todėl esame dėkingi Amerikos vyriausybei. Ypatingai truksta avalynės, rubų ir rukalų. Tikimės kad laikui bėgant viskas susitvarkys.

Daug vilčių dedame į jus, broliai užjūryje. Gaunami per

Amerikiečius karius Lietuvos laikraščiai, iš kurių sužinome apie jūsų darbus ir pastangas mums padėti.

Vyt. G.

Auka

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA,
6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu savo auką Lietuvos vadavimo darbams \$.....
Siunčiu prenumeratą knygai "OKUPACIJOS" \$.....

Parašas
Adresas
Miestas Valst.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA LEIDŽIA AMERIKOS LIETUVIAMS DIDELE LIETUVIŲ KALBOJE KNYGĄ APIE:

Bolševikų ir Nazių Teroristines OKUPACIJAS LIETUVOS

Knyga paveiksluota, apie 350 puslapių didumo.

Parašę ją LIETUVOS PABĖGĖLIAI, patys tą viską pergyvenę

NUOSTABUS SKAITYMAS — TEISYBĖ PAČIA ME SAVO NUOGUME -- PLIKI FAKTAI, KARTI TEISYBĖ

KNYGA PO \$3.00. DVI UŽ \$5.00. PRENUMERATORIŲ VARDAI TILPS KNYGOJE

Siųskit savo prenumeratą, užsirašykite tų knygų daugiau sau ir dovanoti savo draugams. Aukokit, paremkite išleidimą šio didelio ir svarbaus dokumento. Tai knyga parašyta mūsų brolių krauju ir ašaromis. Aukokit stambesnes sumas jos išleidimui.

Aukas ir užsakymus siųskit, idėję pinigų ir aiškiai įrašę savo pilną vardą, adresą ir kiek pinigų siunčiat:

LVS. CENTRAS

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

JEI ATEINANTIS KARAS ĮYKTŲ ANKSČIAU...

SAJUNGININKAI, kovodami prieš totalitarizmą Europoje ir Azijoje, iš draugiškumo Rusijai komunizmo nepriskyrė prie totalitarinių doktrinų. Tuo tarpu kai naziai ir fašistai visur buvo uždrausti, o jų vadai susodinti į kalėjimus, komunistams visur buvo patikrinta visiška veikimo laisvė. Nežiūrint į tai, komunistai iki šol buvusiuose rinkimuose niekur nelaimėjo daugumos. Tačiau daugeliui šalių komunizmą jie primetė smurtu (Balkanams, Baltijos kraštams, Lenkijai ir tt.), o kai kur (Prancūzijoje) jau paruošė ar baigia paruošti sąlygas, kurios ateityje jiems patikrins komunizmo įgyvendinimą į jėgą.

Ši aplinkybė išaukė vyriausybės krizę Prancūzijoje, ir šiandien Prancūzija stovi ties komunizmo slenkščiu. Jei Gen. de Gaulle atsisakytų priimti, Prancūzijos dardėjimo komunizmo pakalnė jau niekas negalės sulaikyti kitaip kaip ginkluota intervencija. Ginklo pasekmę turėtų Europai ir pasauliui Prancūzijos sukomunistėjimas, netenka nurodinti.

Tat nenuostabu kad šitokių perspektyvų akivaizdoje Manchester Guardian senesni parašė: "...jei karas prasidėtų netrukus, nuostoliai galėtų būti mažesni". Ne tik nuostoliai būtų mažesni, bet milijonai dabartinių metu bolševikų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose kankinamų žmonių būtų išgelbėti iš tikros mirties.

Neverta gaisinti laiko pasitarimams su komunistais

Tuo tarpu savo žygiams Bulgarijoje, Irane ir Kinijoje bolševikai taip lyg ir prašosi mušami. Bulgarijoje, nežiūremam Jungtinių Valstybių protesto, jie pravedė bolševikiškus rinkimus, Irane išprovokavo sukilimą tikslu prijungti jo šiaurės vakarinę dalį prie Sovietų Sąjungos; labai panašiai jie elgiasi ir Kinijoje.

Bergždžias yra laiko gaisinimas vesti ten su jais kokius pasitarimus. Vienintelis budas su jais susitvarkyti yra juos sumušti, vadus atiduoti teisman ir nubauti, o kitus pristatyti darban. Deja, visos tos priemonės tėra priemonės didiesiems sąjungininkams, o kitos valstybės yra persilpnos. Tik Čiang-Kai-šekas dar šiaip-taip įstengia bolševikus kiek apkulti, bet ir tai vienas ilgai neišsilaikytų. Jo dabartinis karas su Maskvos remiamais Kinijos komunistais yra begalo svarbus, ir jei net ir čia Amerikiečiai nepadėtų užtektinai Čiang-Kai-šekui, padėtis Toluimose Rytuose tikrai pasidarys labai kritiška, o Kinijos komunistų laimėjimai padarys Maskvą ir kituose kraštuose drąsiai varyti savo smurto politiką.

Aiški katalikų vyskupų kalba

NEVELTUI Amerikos katalikų vyskupai, susirinkę savo metinėn konferencijon Washington, labai skeptiškai išsitarė apie United Nations kuriamos taikos pagrandus. Priešingai oficialių sluoksnių tylėjimui Baltijos kraštų atžvilgiu, jie aiškiai nusmerkė Baltijos kraštų užgrobtumą. Lygiai taip pat jie be jokio varžymosi nurodė į tą šlyktą terorą kurs siaučia visuose bolševikų užimtuose kraštuose. Toks aiškus aukštųjų katalikų dvasiškų pasisakymas teikia, be abejo, didelio pastiprinimo visoms laisvės nustojusioms tautoms ir jų tėvynainiams sudaro gražų tiesumo ir teisingumo pavyzdį, kurs tuo labiau krinta į akis šiais hipokrizės menkavasiškumo laikais.

Nauji pavojai Lietuvii tautai

Lietuvių tautai ta nauja bolševikėjimo banga Europoje sudaro naujų pavojų. Ypatingai pavojinga yra Prancūzijos politinė evoliucija. Jeigu Prancūzijoje įsivyratų komunistai, Lietuvos tremtinių padėtis pacoje Prancūzijoje ir Prancūzų kariuomenės vadomose srityse Austrijoje ir Vokietijoje galėtų dar žymiai pasunkėti.

Tačiau ir bendroji politinė pasaulio padėtis šiuo momentu yra labai įtempta — ne tik del komunistų inspiroto Kinijos karo bei jų keliamų neramumų kituose kraštuose, bet ir del sąjungininkių neryžtingumo. Tat nuo to kaip artimoje ateityje pasistatys sąjungininkai, kaip jie reaguos į Maskvos saivaliavimą, labai priklausys tolesnė žmonių buitis.

Visi lygūs prieš įstatymą

Šito akivaizdoje, prieš-komunistinio fronto sukon-solidavimas tiek Anglijoje, tiek šioje šalyje virsta didžiausios svarbos uždaviniu. Viltis gi kad iš bolševikų dar bus galima padaryti demokratų, turėtų būti amžinai palikta: juk nesitiki sąjungininkai padaryti demokratų iš nazių ar Japonų militaristų. Tat įstatymas kurs taikomąs naziams ir Japonų militaristams turėtų būti taikomas ir bolševikams, nes įstatymo esmė glūdi jo bendrame pritaikomume. Priešingai atveju jame glūdi teisė virsta sauale. Ir veltui pasaulis lauks pastovios taikos jei saualė bus užėmus teisės vieta.

ATOMINĖS bombos klausimu, kaip Prez. Truman su Britų ir Kanados premjeriais tarėsi, jų padaryta išvada šiuo tarpu tegali ir pasilikti tokia. Jie pareiškė kad mechaniskas žinojimas kaip ta bomba padaryti pasilieka paslapyje ir žinioje Amerikiečių ir Britų.

Jie rekomendavo įsteigimą komisijos United Nations Organizacijos vadovybėje. Ta komisija, jų many-mu, privalėtų dirbti visiskam panaikinimui atominės energijos naudojimo naikimo tikslams ir pastumėti

ZYDŲ rabiai pastaromis dienomis važiuo į Washington, tik ten tikėdami rasti už-tarimą skriaudžiamos žydų kil-mėms žmonėms, bet musų ku-nigai nematė reikalo į Wash-ingtoną važiuoti įieškoti užta-rimo bolševikų naikinamai sa-vo nelaimingai tautai.

BENDRAS musų srovių veiki-mas pereito karo metu apsi-vainikavo tuo kad 1917 metais musų katalikų vadai atsisakė prileisti tautininkų veikėjui ir žymiam Lietuvos darbuoto-jui Dr. Jonui Šliupui pasirašyti ant mažų pavergtų tautų proklamacijos, Philadelphia j o s suvažiavime, del to kad šliupas buvo bedievis.

Dabartinio meto katalikai vadai patys pasidavė diktatu-rai didžiausio Lietuvos katali-kybės neigėjo ir kunigų niekin-tojo, cicilikų tėvo, ir katalikai sau patenkinti tyli.

Keičiasi laikai! —

DABAR galime ateisti ano meto Lietuvos žmonėms kurie norėjo pasinaudoti iš Ameri-kos atsiųsta pagalba, stengian-tis geresnius dalykus, ar ir la-šinius, parduoti už pinigus ir tuo budu pasinaudoti, nors ta viska turėjo dalinti Lietuvos karo nukentėjusiems žmonėms dykai.

Tie Lietuvos valdininkai ir komitetai nariai, patys nuken-

jos naudojimą industriniam ir humanitariniam tikslui.

Pradžioje jų siūlymas buvo kad tik tada bus sutik-ta pasidalinti informacijomis apie atominę bombą su kitomis didelėmis valstybėmis, kaip Rusija ir Prancūzi-ja, jeigu jos iš savo pusės sutiks dalintis žiniomis apie visus savo turimus ar turėjimus slaptus karo pabuklus.

Rimtesnėji Amerikos spauda, komentuodama apie pavidimą atominės bombos kontrolės dabartinei United Nations organizacijai, kurią vadina tik popierine orga-nizacija, sako, "pavedimas bombos informacijai tai po-pierinei sąjungai būtų savizudystė. Amerika negalėtų padaryti rimtesnės klaidos kaip tik pavedimu be-reikšmei tarptautinei organizacijai šio ginklo."

Taigi, nežiūrint surušto riksmo Maskvos ir jos at-stovų Amerikoje padirgavimu, kad atominės bombos paslaptis būtų išduota Rusijai, bent tuo tarpu visas pasilieka po senovei Amerikos ir Britų imperijos žinio-je. Jeigu bolševikai ir jų pakalikai sako kad sovietai vistiek tą bombą išras, kiti sako lai jie išrinda ir lai ta-da pasirodo ką su ja darys, vietoje gatavai paduoti jų malonei tą baisų žaislą, kad jie galėtų su jo pagalba atlikti savo barbariškus darbus didesnėje skalėje negu da-bar atlieka, jo neturėdami.

MES SUKILSIM!

Antai švinta aušra, Lietuvos debesiuos,
Tai šimtai karžygių išjoja!
Aukurų aukurai apverkti, kruvini,
Sužaloti klupo ir moja!

O atiek, greičiau! Štai lavonų, vargu
Be galo, be krašto, be saiko!
Mes sukilsim visi, iš namų ir grabų —
Nuo didžiausio vyro ik' vaiko.

Mes tiek laukėm dienų prirakinti vergais,
Mūsų kailį svetimi vis dera!
O pakelkit kardus, su liepsnotais šarvais,
Sustokit į savųjų barą.

Mūsų kiekvieno širdis plienų virto grubiu,
Ak, žiūrėkit, griauņa perkunai!
Mums nulupo odas ik' pačių panagių.
Bet uolomis virto mūsų kunai!

Su malda švelnute mums pabėgo dvasia;
Ji klupo ten prie dangaus vartų!
Ir maldauja skaisiai, ir tauri mintyse —
Kad visus brolius neiškartų...

O greičiau, o sparčiau, jūs baltieji žirgai,
Iš aušrų išsprukit saulei!
Čia rytų — čia pietų — vakarų vanagai,
Kad laisvę sulest nesuspėtų.

Paskubėkit greičiau, štai lavonų, vargu,
Bė galo, be krašto, be saiko!
Mes sukilsim visi! Iš namų ir grabų!
Nuo didžiausio vyro ik' vaiko!

Marija Aukštaitė.

tėje nuo karo, tuomi pasinau-dojimu bandė atsigriebti.

Šiomis dienomis iškilo į vir-šų kad pačios Amerikos pasi-ųsti gerai apmokami UNRRA viršininkai, kurie Vokietijoje ir kitose okupuotose šalyse tu-ri dalinti maistą ir rubus karo nukentėjusiems, užsiima par-davinėjimu tų dalykų "black market" budu, lupdami dide-lius pinigus už šelpimo reik-meis. Dabar kaip tik prane-šė kad Amerikos kariuomenė padarė užpuolimą sugauti tuos visus UNRRA sukčius ir išnaudotojus, kurie būtų su-gryžę Amerikon milijonieriais, pabuvę ten pusę metų.

SAKO, 5 TAUTOS ŽINO ATOMINĘ PASLAPTĮ

Chicago Universiteto mok-slininkas, Dr. Harold C. Urey, kuris prisidėjo prie išradimo atominės bombos, tikrina kad pasauliui gresia didelis pavo-jus atominės bombos išnaiki-nimo. Jis spėja kad be Ame-rikos, Anglijos ir Kanados dar dvi valstybės žino atominės bombos išdirbimo paslaptį.

Bėgyje penkių metų, ar ma-žiau, atominę bombą galės pa-sigaminti bent kuri šalis.

Kai ateis toks laikas, gal but-bus reikalinga Amerikai įste-gti diktatūrinę valdžios formą greitam veiksmui prieš atomi-nio karo pavojų.

Dr. Urey todėl patiekia su-manyką įvesti griežtą tarptau-tinę inspekciją visose šalyse, patikrinimui ar jos slaptai ne-sigamina atominis ginklus.

Sovietinio Režimo Išsilaikymo Paslaptis

Rašo VAINIS DAINORAS Specialis laiškas Dirvai iš Švedijos.

TEISĖ Į MOKSLĄ, POILSĮ, APRUPINI-MĄ SENATVEJE

pagal Stalino Konsti-tuciją Sovietuose

(Tėsinys iš pereito nr.)

SUSOVJETINTOS GIMNAZIJOS

Lietuvoje gimnazijų mokyto-jais buvo skiriami žmonės ba-gę tik universitetus. Sovietai tokius žmones iš gimnazijos prašalino, o daug kur aštuonių gimnazijos klasių kursą dėsty-ti paskyrė "mokytojus" baigu-sius tik 4-6 klases. Kokio ab-surdo prieinama!

Norite faktų — štai jie: Ro-kiško gimnazijoje paskyrė mo-kytoją Servą (neturintį pra-džios mokytojo cenzo), baigu-sį 4 klases (ir dar degenera-tą, jaunuolių tvirkintoją); ma-tematikos fakultetą baigusį mokytoją atleido ir paskyrė tūlą nelietuvių tautybės žmo-nę, kuris nemokėjo algebros, net formulius išvesti ir moki-niai juokėsi.

Sovietai skelbia: gamtos, geografijos, matematikos, re-ligijos ir kiti mokslai tai kapi-talistinio pasaulio išmisas. Su-lyg jų, tikras mokslas tėra "Leninismo istorija". Sovietų "mokinam" piliečiui neturi ru-pėti kas yra Indijos, Australi-jos, Brazilijos, ar net Anglijos bei Amerikos. Nesvarbu kokia ten gamta, kaip žmonės tvar-koši, kokie įstatymai, kas yra žmogaus teisė, ir pan. Sovie-tas turi žinoti tik aklą "Leni-nizmą" ir jis protingiausias.

Sovietas turi žinoti kad visus reikia sunaikinti, o kad gy-vuotų nekulturnas (galima ir berašitis); bet tik Rusiškas im-perializmas. Va kas yra ta "teisė" ir mokslas!

II. TEISĖ Į POILSĮ

Ta teisė rupi kiekvienam dir-bančiam tiek protinį, tiek fizi-nį darbą. "Saulėtos konstitu-cijos" kurėjai mano kad tik jie yni duoda dirbančiam po-ilsį, o kitur žmonės be jokio poilsio dirba. Ir tas sovietiš-kas "poilsis" šiandien galutinai paverstas bjauriausiu žmoni-jos vergija. Žmonijos istorija niekur daugiau nesurastų to-kių žmogaus išnaudojimo kaip kad yra Sovietuose. Žmogus paverstas valstybės bedvasiniu įrankiu: įrankiu valstybės už-gaidų.

Sovietuose nėra net klau-sim: kaip gali žmonės būti ne-vienodai pajiegius. Juk tikru-moje vieni žmonės yra fiziniai tvirtesni, pajiegiesni, kiti silp-nesni. Neviendoda žmonių fi-zinė prigimtis. Sovietuose žmo-gus turi būti atspari, negen-danti, "pajiegi mašina-robotas. Jei vienas atsirado mulas, fi-ziniai stiprus Stachanovas ir kasyklose per neilgą laikotarpį prikass daugiau anglies tai so-vietai supranta kad ir visi pri-valo tokie pat tvirti būti.

Pavergtoje Lietuvoje taipgi privalo visi dirbti, neatsižvel-giant ar kuris sveikas ar ser-gas. Panaikino Kalėdų, Vely-kų šventes, o apie kitas šven-tes nebuvo ką nei galvoti. Per-metus žmonės turi teisę švesti tik Gegužės 1 ir Spalio revo-lucijos dienas.

Bet ir tas "poilsio" dienas-turi priversti eiti nuo ryto iki vakaro gatvėm ir šaukia "ura" prieš Leniną ir Stalino ir pt. "patriarkų" iškamšas. Tai dar daugiau pavergta negu dar-bas diena.

Lietuviams pradedus "neu-dotis teisę į poilsį", buvo ši-taip. Lietuvos valstybiniam banko (paverstame Goshbanku) tarsi tarnautojai, vietoj 8 dar-bų valandų, be išimties kasdie-nio dirbo: nuo 7 val. iki 1 val. ryto. Tai su maitinimosi per-

traukomis išėjo kasdien 14-16 valandų. Nei vienos nebuvo įstaigos kurioje be 8 darbo va-landų, nedirbtų kokių 4-6 va-landų dar vakare — tai vis "tarybų našumui kelti". O fa-brikuose "stachanovizmas" pri-vertė per 365 darbo dienas išvaryti iki 400 darbo dienų. Bandyk tiek nedirbti, busi ap-šauktas "liaudies priešu" ir tuoj bus pritaikyta formulė—nežinia kur pranykti. Ir so-vietuose streikų "nėra", nes juos tvarko enkavedisto budrus nagano kotas.

VERGŲ DARBO PAVYZDIS

Dar įdomus jau šios dienos faktelis. Šių metų Spalį 5 d. Vilniaus radio paskelbė dar vieną "sovietinės Lietuvos lai-mėjimą". Vilniaus radio spy-keris pakeltu tonu (kaip kad Maskva yra išmokius) pasako-jo kaip šiomis dienomis Lietu-voje viena kalvių dirbtuvė ka-lė arklius pakautyti pasag-as: "Vyrai norėjo pakelti dar-bą našumą ir kalė pasagas iki nakties. Jie jau norėjo valgy-ti, bet vadovas ragino: Vyrai, dar pasitempkite! — Vienas nubėgo pas moteris, kurios iš-virė bulvių ir atnešė į kalvę. O tie kalė vis be pertraukos. Vyrai nuginę alkį ir vėl be per-traukos kalė. Žiuri, pasagų išaugo dar vienas-antras šim-tas. Ir jie kalė iki 4 valandai ryto, t. y. per visą naktį be poilsio. Ir 4 valandą ryto nu-stebo kad jie pasiekė aukščiau-sį darbo našumo rekordą. Taip 'stachanoviečiai' už tai buvo ap-dovanoti... darbo rubais!..."

Štai pavyzdys kuo didžiuoja-si bolševikų agentai šiandien sukaustytoje Lietuvoje! Taip sovietų labui "jos piliečiai" verčiami atsisądėti ne tik iš-tisos dienos, bet maisto, nak-ties poilsio, namų, šeimos. Ir per "stachanovizmą" dirbti iki pamišimo. Juk normaliai to-kius "tarybinio darbo našumo" reiškinis negalima laikyti blaiviais. Ir vistiek visa dir-banti Sovietuose liaudis yra al-kana, apdriskus, baimėje, ka-dangi beprotiškai verčiami dir-bti nesavo iniciatyva ir ne sau, o didžiajam sliabinui. Štai kur ta konstitucijos garantija "tei-sei į poilsį".

III. APRUPINIMAS SENATVEJE

Sovietinėje santvarkoje vis-kas yra valstybės: žemė, van-deny, miškai, turtai ir... oras. Privatinės nuosavybės nėra ir niekas faktinai jos ne-gali susikurti, jeigu ir kaž kaip "stachanoviškai" beisprotinėti. Atėję raudonieji okupantai į Lietuvą, tuoj griebėsi viską nacionalizuoti: žemę, trobesius, fabrikus ir net iki smulkiausios krautuvėlės; nacionalizavo (at-ėmė, konfiskavo) visas žmonių (be išimties!) santupas ban-kiuose ir senukų net pensininkų indėlius. Anot sovietinės dok-trinos žmogui ir senatveje ne-reikia nieko, nes jis "šiltai glo-bojamas" valstybės.

Lietuvoje tarnautojai senat-vei išstarnaudavo pensijos, dar-bininkai susikraudavo santaupų, ir pan. Lietuviams sovie-tai pažadėjo plačių mastu tai-tinti, nepajiegiantiems užsi-dirbti duoną, konstitucijos pa-tik Gegužės 1 ir Spalio revo-lucijos dienas.

Tai štai kaip talkino prak-tikoje. Buvo pradžioje įsteig-ta pensijų įstaiga, kurios la-dytoju paskyrė jauną teisinin-ka Kosta Čaplinską. Bet, tuoj matydami kad tas nesugadin-tas Lietuvos bus gerasidris, se-nutūliams tautiečiams, įstaiga panaikino ir įsteigė socialinio aprupinimo skyrius.

Pagal "nuopelnus tarybų liaudžiai" atrinktieji pensin-niškai turėjo gauti po 20-50 ru-blių "pensijos". Taigi prie so-vietinio "pragyvenimo lygio" pensininkas galėjo išsimaityti

ne mėnesį, o dvi-penkių die-nas tiktai. Faktinai su pensi-jomis išėjo makalienė, nes tam kelią pastojų tuoj kitas "so-vietinės saulėtos konstitucijos" paragrafas — arba "auksinė" Stalino taisyklė: Kas nedirba tas nevalgo! Taigi ir senutėlis pensininkas — jei nepajiegia dirbti — nereikia kad jis ir "tarybinį" maistą gadinų.

Nei tarnautojas nei darbi-ninkas sovietuose negali susi-daryti santaupų senatvei, nes jis tegali uždirbti tiek kad šią dieną nuo bado gintų. Jei kas didesnę uždarbį gaudamas ban-dytų susidaryti santaupų jis jau lieka "kapitalistu", o kaipo toks — jis jau palieka "liau-dies priešas". Taigi Leniniz-mas ir Stalinizmas mokina to-kias naikinti nuo žemės pavir-šiaus.

Tokių budu senatveje nepa-jiegiantiems ir ligotiesiems belie-ka žvelgti į senelių prieglau-das, kuriomis sovietai labai di-džiuojasi. Kiek teko pastebė-ti iš sovietinės senelių namų praktikos 1940-41 metais Lie-tuvoje, tą dar žiauriau pasa-kojo ir tie su kuriais išsikal-bėjau ir kurie gerai pažino vi-nas dabartines Rusijos sen-elių prieglaudas, kad ten veikia tas pats: "Kas nedirba tas nevalgo".

Senelių namai, kad "perdaug neapsunkintų" sovietinei val-džiai savo planus vykdyti, juo-se globojamiems taiko tam tikras "dozas". Ten skurdas, senam neapykanta, alkis... Ir inėjęs į senelių namus, juo-se ilgai nesikaršina, bet kaip kad viskas sovietuose eina pa-gal planą, taip ir čia: senelis "pagal planą" išnešamas tuoj pro kitas duris jau "nukaršint-as". Ypač tai vaizdžiai nu-pasakojo viena iš okupuotos Gudijos mokytoja N., kuri jau virš 10 metų senelių na-mus sovietuose pažino.

Taip tai praktikoje "saulėta Stalininė konstitucija" nušvie-čia kelius tarybų piliečiui "tei-sei į mokslą, į poilsį ir į apru-pinimą senatveje". Tokis "teisėmis" jau naudo-josi Rusijos liaudis virš 20 me-tų; ta "teisė" dabar "šildo" vėl naujai Sovietų paglemžtas Europos nelaimingas tautas. Švedija, Spalį 12, 1945.

VOKIEČIAI NEPASI-TIKI AMERIKA

Amerikos armijos vadovybės padarytas tyrimas Vokietijoje parodė tai kad Vokiečiai ben-drai užgria Britų okupacinę tvarką Vokietijoje, bet kaslink Amerikos jie atsisėda su abe-jone, nes Amerikiečiuose ma-to nepaįsąmą kas bus ar kas nebus; Amerikos okupacinė vy-resnybė nerodo jokio rimto plano. Amerikiečiai leidžia da-lykams eiti savą keliu.

Rusų bolševikų okupantų tai Vokiečiai tikrai neapkenčia ir atsisėda su panieka. Bet nuo jų Vokiečių tauta daugiausia nukentės.

Pastaromis dienomis prane-šimai sako kad Amerikos, Bri-tų ir Rusijos vyriausybės nu-sprendusios įsteigti visai Vo-kietijai centralinę administra-ciją iš pačių Vokiečių.

Kadangi Amerika nuolankau-ja ir pataikauja bolševikams, galima spėti kad tokia centra-linė Vokietijos administracija bus sudaryta iš bolševikų ir ji pradės versti Ameriką pa-sitraukti iš okupacijos.

•APIE 7 milijonai darbinin-ku įvairiose Amerikos išdirby-sėse šiais laikais gauna pacio-se dirbtuvėse ir maisto patar-navimą, kas yra didelė pirmyn-žanga nuo to kaip buvo 25 me-tai atgal.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Kankinanti kelionė

Iš čia perkėlė per Dauguvą, ir, nepravažiuodami Daugpilio, nuvežė į tvartomąjį punktą. Kitą rytą 1919 m. Rugpjūčio mėn. 19 d. nuvežė mus į Daugpilio ligoninę ir abudu su Naviku paguldė vienoje vietoje. Tik jų tvartomai mažai ką gelbėjo, nes vežė rąstais išklotu keliu, kuriuo Vokiečiai vežiojo patrankas. Vežes mus bolševikas taip paleisdavo pakalnėn arklius kad mes vežimo dugne šokinėjome ir kraujas iš mūsų per ratus bėgo. Mes ir rėkėme, ir vaitojome, kaip tik galėdami, bet mūsų riksmo niekas nepaisė.

— Mums labai skauda, — šaukiu aš už save ir už Naviką. — Nevažiuokite taip greit! — O man neskauda, — atsako bolševikas ir be pasigailėjimo varo arklius.

Atvažiuojant į Daugpilį, vežėjas, nesurasdamas ligoninės, išvažinėjo visą miestą. Kai tik kur sustodavo mūsų vežimas, tuojau mus apstodavo miesčionys, daugiausia žydai, vis klausinėdami, kas mes per vieni, ar ne Vokiečiai, nes buvome su Vokiškais drabužiais.

Pagaliau, surado ligoninę. Gydytojai ir sanitarai visi buvo žydai.

Daugpilio ligoninėje mes neilgai gulėjome. Po dviejų dienų atnešė mums savus drabužius ir liepė rengtis, sakdami kad vešią į Polocką.

Sugabeno mus į sanitarinius vagonus kur jau buvo daugybė ligonių. Kadangi aš buvau pasiryžęs, kiek pagijęs, bėgti, todėl labai nusiminiau kad toli išvės.

Iš Polocko išgabeno mus į Bobruiską. Čia paliko sunkiai sužeistuos, o lengvai sužeistuos vežė kažkur dar toliau. Mano draugą Naviką taip pat čia paliko. Aš pasakiau daktarui kad su Naviku esu vienos armijos, ir prašiau mane čia palikti. Daktaras mano prašymą išklaušė.

Mirė mano draugas ir aš likau vienas

Man buvo labai liudna kad iš mano draugo jau nieko gero nematyti. Jis nieko nevalgė, visa galva buvo baltai sutinusi, ir jis gulėjo kaip negyvas.

Visi ligoniai gulėjo greta vienas kito. Vienam Ukrainiečiui abidvi rankos buvo nukirstos iki pečių, o galva sunkiai sužeista. Šurpu buvo klausytis ligonių klyksmo ir vaitojimo.

Trečią dieną mus išgabeno į Vitebską. Mano draugas Navikas jau buvo geresnis ir galima buvo su juo truputį susikalbėti. Net akyse man dėl to šviesiau pasidarė.

Vitebske susodino mus į stiklinį tramvajų ir vežė per miestą. Tokio tramvajaus, kaip gyvas, niekad nebuvau matęs ir man buvo labai malonu juo važiuoti ir žiūrėti į miestą. Iškabose visur aukso raidės, o kai pažiūri į murų duris ir langus, matai kad daugelyje vietų nėra nei durų, nei laiptų, nei stiklų langų — viskas sunaikinta, viskas suardyta.

Ligoninėje mums davė naujus drabužius ir paguldė į palatas. Šioje ligoninėje mane su Naviku jau išskyrė: mane paguldė 7 palatoje, o jį 12. Tai buvo 1919 metų Rugpjūčio mėn. 25 d. Aš Naviką dažnai, pasiremdamas dviem lazdom, lankydavau ir jį ramindavau. Ramino ir jis mane:

— Gal Dievas duos mes per žiemą išgysimė, — sakė man Navikas, — o pavasarį miškais parbėgsime.

Vieną kartą buvau kiek susirgęs, ir tą dieną man neteko nueiti pas Naviką. Nueinu kitą dieną, Rugsėjo 1, žiūriu — Naviko jau nebėra.

— Tavo draugas mirė vakare 19 valandą, — pranešė man sesutė liudnā žinią.

Vėliau tą žinią patvirtino kiti ligoniai. Miręs beveik staiga; buvo pradėjęs smarkiai su kraujais kosėti.

Aš susigraudinau kad nustoju gero draugo ir likau vienas Lietuvis.

Su Lenkais susipykstu dėl Vilniaus

Šioje ligoninėje išgulėjau 7 savaites. Čia susipažinau su ligoninės virėju Lietuviu, kuris man papasakojo kad 13 palatoje guli smarkiai sužeistas 1 pėstininkų pulko karys Jonas Serapinavičius. Jam buvus persauta dešinė ranka ir kairė koja. Kadangi jis neleidė jį amputuoti, tai buvo sutrauktos. Vėliau sužinojau kad Serapinavičius 1921 metais grįžęs namo į Alytaus apskrįti.

Toje pačioje ligoninėje buvo ir sužeistų Lenkų belaisvių. Po vienos nakties, kai pabėgo du Lenkai, iš mūsų palatą atgabeno dar du Lietuvius ir penkis Lenkus. Vienas Lenkas buvo vachmistras. Prie palatos pastatė sargybą.

Vieną kartą palaton įėjo bolševikų vadai ir puolė Lenkų vachmistrą, grumodami jam ir koliaudami jį už pasibiaurėtiną Lenkų elgesį su bolševikais Vilniuje. Lenkų vachmistras apsi-

gynė, sakdamas kad jis Vilniaus užpuolime nedalyvavęs.

Budamas Vitebsko ligoninėje, iš laikraščio sužinojau kad Anglija pripažinusi Lietuvos Nepriklausomybę su sostine Vilniumi. Aš, labai nudžiugęs, laikraščiu nešinas, priėjau prie vieno Varšaviečio Lenko ir balsiai jam šitą žinutę perskaičiau.

— Aš apie tai jau skaičiau laikraščiuose, — atsakė man Lenkas gana abejingai.

Kiek vėliau, atvykus palaton didesniams Lenkų skaičiui tas pats Lenkas pašiepė mane už mano džiaugsmą. Po to įvykio su Lenkais buvau atsargus.

Ligoninėje bolševikai nuolatos manęs klausinėjo, iš kur Lietuviai turi didelių patrankų. Nuo jų, esu, šuvių ties Kalkunais Daugpilyje net langų stiklai bryrėdavo.

1919 metų Spalio mėn. 5 dieną išdavė mums atestatus, kuriuose buvo pažymėta, kas, kur ir kada sužeistas pateko į nelaisvę, kiek laiko išbuvo ligoninėje, iki kol aprūpintas maistu ir p. Atestatas buvo patvirtintas Raudonojo Kryžiaus antspaudu.

Ligoninėje priežiūra buvo vienoda visiems. Maistas buvo prastokas. Tekdavo gyventi pusbadžiai, ypač prieš pasveiksiant. Dienos davinį sudarydavo: 3-4 svaro juodos duonos, rytą kava, pietums beveik nuolatos žuvų sriuba, vakare kruopų sriuba arba šiaip kas nors.

Pabėgę

Spalio mėn. 6 dieną mus visus sugabeno tramvajun, nuvežė į geležinkelio stotį ir įleido į vagonus. Aš buvau jau beveik pasveikęs ir todėl vienai panelei Lietuvei sanitarai padėjau atnešti ir traukinį sužeistąjį draugą Serapinavičių.

Mus vežė į Maskvą. Atvykus traukiniui į Smolenską, aš, kol dar nevaldė, pasišalinu iš mūsų ešalono ir slaptai perėjau į tuščią kito traukinio vagoną,ėjusio iš Smolensko atgal į Oršą. Padariau tai todėl kad senai buvau pasiryžęs pabėgti. Žinojau kad Maskva man nieko gero neduos, nes tik atsidursiu toliau nuo Lietuvos.

Pavažiavus kokius 40 kilometrų ir miške privažiavus lenktom užolankon, todėl traukiniui lėčiau važiuojant, iššokau žemėn. Tai buvo Spalio mėn. 7 d.

Iššokęs iš traukinio, jaučiausi labai gerai ir linksmas, nes miesto ir ligoninių kvapas buvo man iki gyvo kaulo įgrisęs.

Išėjęs iš miško, pamaciau žaliuojančius rūgius. Kai kur buvo matyti pakloti ukininkų linai. Kaimuose girdėjosi kulių mašinų taršėjimai. Man buvo labai smagu, jaučiausi laimingas ir buvau kupinas vilties jog sugrįšiu pas savuosius ir vėl papildysiu tėvynės gynybų eiles.

Pabėgęs iš bolševikų, turėjau daug vargo ir išgyvenau įvairių baisenybių. Tuomet Rusijoje visi vyrai nuo 18 iki 40 metų buvo sumobilizuoti. Net kiekviena moteriškė, pasitikusi nepažįstama vyru, turėjo teisės pareikalauti dokumentų, todėl ir negalima buvo eiti laukais. Turėjau bėgti vien tik miškais. Buvau vos 19 metų, nieko gero nematęs, neturėjau žemėlapių ir tik savo laimei mokėjau kiek Rusiškai susikalbėti. Kelionė buvo dar ir todėl labai sunki kad buvau apsiavęs tokiomis vyžomis kaip pas mus naginės, su apipintomis paburkomis.

Netrukus sutemo; kojos sušlapo, pavargau ir atsiguliu miške pailsėti. Net miške kelių vengiau kad nesutikčiau ko nors iš priešų.

Pasidarė šalta — dantys kalenas, miegas neima, o čia ir alkis vargina, nes tą dieną buvau visai nevalges.

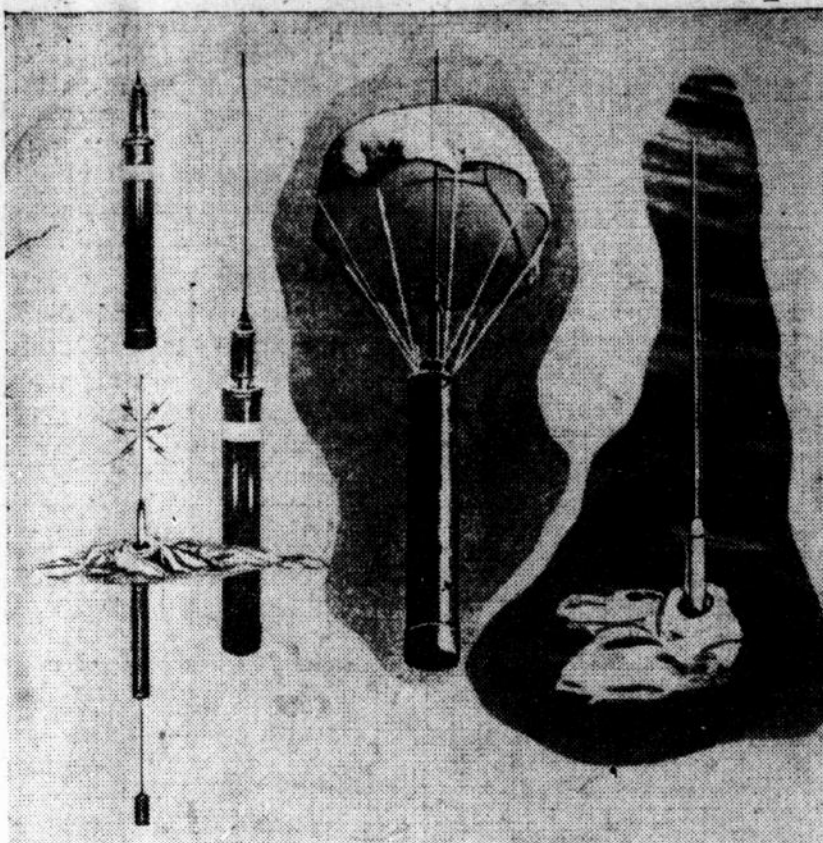
Išgirstu patrankų trenksmą

Taip diena iš dienos ir praskindavau sau kelią miškais. Pradžioje miškuose turėjau nemaža baimės su skambalais. Pasirodė, čia miške ganantiems gyvuliams kad juos greičiau surastų arba vilkai jų nepapliautų, po kaktlais priiškia skambalus. Iš karto maniau, jog daromos guitynės įvairiems bėgliams gaudyti. Nakties metu, išgirdęs tuos skambalus, išsiganęs leisdavusi bėgti miško šonais, kiek tik kojos nešdavo. Vėliau, sužinojęs tikrą reikala, nurimau.

Su maistu taip buvo: dar Vitebske buvau gavęs iš vieno Lietuvis didelių gabalų kieto cukraus. Kai kur už cukraus gabaliuką gaudavau iš gerų žmonių duonos, o priešės prie kokio nors upelio, atsigerdavau. Tuo savo maistu buvau labai patenkintas ir linksmas tęsiau savo kelionę Lietuvos link. Iš minėto Lietuvis, kuris buvo ligoninės sargu ir išveždavo mirusių ligonių lavonus į kapus, dar buvau gavęs marškinius. Jis, juos man duodamas, atidžiai apžiūrėjo kad nebūtų valdiškos antspaudos. Tie marškiniai dabar man buvo labai naudingi.

Besibastydamas miškais, pagaliau išgirdau patrankų trenksmą. Pabėgęs dar porą dienų,

Šiuo Išradimu Nugalėta Vokiečių Submarinai

Šie keletas keistai išrodančių pabuklų buvo labai naudingi išradimai kurių pagalba Amerikiečiams ir Britams pavyko nugaltėti jūrose siautusias Vokiečių povandeninių laivų gaujas. Iš lėktuvo numesti į vandenį šie pabuklai duodavo radio signalus ir lėktuvą įėjusioje vietoje radosi submarinai. Tada iš lėktuvo budavo pranešama laukiantiems laivams ir lėktuvams, kurie ir užpildavo submarinus sprogdinti.

Išgirdau ir šautuvų bei kulksvaidžių tratėjimą. Pasirodė, aš prisitartinau prie bolševikų Lenkų kautynių linijos ties Liepeliu, Giliuoju (Glubokoje) ir Beržune (Berezina). Tuo metu ten kaip tik buta smarkių mušių.

Užtinku Lietuvius

Bėgant man per Mogilevo guberniją, keliose vietose teko užtikti vienkiemiuose gyvenančius Lietuvius. Sužinojęs, kur gyvena Lietuviai ir užėjęs pas juos, prakalbindavau Lietuviškai. Jie, su baimė ir mane pažvelgę, nieko neatsakydavo, nes palaikydavo mane bolševikų šnipu. Patyrė kad nesu šnipas, leisdavosi kalbėti Lietuviškai ir pavaišindavo.

Taip, padėkime, netoli nuo Sensko užėjau gerą Lietuvį, kuris mane pernakinvo, apvilko savais rubais ir nuvežė į Sensko miestą. Čia jis perdavė mane savo geriems pažystamiems Lietuviams. Išvežtas iš to miesto pasileidau bėgti.

Pasiekęs bolševikų-Lenkų frontą, ištisą dieną ir naktį slapstiausi miške, laukdamas geros progos pereiti frontą. Iš savo slėptuvo žiūrėjau į vieškelį, kaip raiti ir pėsti bolševikaiėjo ar jo į frontą ar iš jo. Daugelyje vietų buvo prastės telefonų linijos.

Kitą naktį jau visai buvau pasiryžęs pereiti frontą bet, deja, kai tik sutemo, prasidėjo labai gausus lietus. Pasijutau perlytas kaip žlugtas. Pasidarė šalta ir dantis ir dantį nepataikydavo. Kur tik atsiesė — vandens pilni klanai. O nakties tamsumas — nors akin durk! Tačiau, nieko nepaisydamas,ėjau per purvinus dirvonus, nes keliais eiti buvo labai pavojinga kad nesutikčiau raudonarmiečių patrulių. Suėmę galėtu palaikyti šnipu ir sušaudyti.

Priejau prie vieno kaimo pakluonės, pasi- pešiau kiek iš stirtos šlapių šiaudų ir atsisėdau pailsėti. Lietus nesiliauja, ir neišpasakytas nuobodus nakties ilgumas!

Besilsėdamas buvau net užsnukęs. Staiga išgirdau bolševikų riksmą ir arklių prunkstimą.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba
Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

Bacevičiai, Antanas ir Martynas, kilę iš Pelenių, kaimo, Lukšių val., Sakių ap.

Dauguvietis, Albinas, gyvenęs Bostone.

Diepetriai, vardai nežinomi. Domaška, Antanas, gyvenęs ant Paulina St., Chicagoje.

Dylis, Vladas, kilęs iš Kapinių sodžiaus, Panevėžio ap.

Girdvainienė, Ona, kilusi iš Raseinių ap., gyvena Chicagoje.

Gricius (Kragas), Olga, gyvena Bostone. Vyro pavardė nežinoma.

Jakštas, Jonas, gyvena Chicagoje.

Jankauskas, Jonas, kilęs iš Užkalnių k., Tauragės ap., gyvena Chicagoje.

Kalvaitienė, Emilija, ir jos vyrras Adomas.

Kumpikienė — Rimkevičiūtė, Ona, gyvena Chicagoje.

Kropai, Aleksandras, Ignas ir Petras, gyvena Philadelphiaje.

Lukšys, Kazimieras, gyvena Chicagoje.

Leščiauskai, Jonas ir Marijona, kilę iš Užkalnių kaimo, Tauragės ap., gyvena Chicagoje.

Montvilas, Jonas, gyvena Chicagoje.

Odyniecai, vardai nežinomi.

Osvaldas, Andrius, arba jo vaikai.

Pilipavičienė - Jankauskaitė, Ona, kilusi iš Užkalnių k., Tauragės ap., gyvena Chicagoje.

Povilioniai, vardai nežinomi. Stanulis, Aleksandras, gyvena Chicagoje. Dirbo prie laikrodžių taisymo ir panašių darbų.

Švenčiauskaitė, vardais nežinomas, gyvena Chicagoje. Buvo Lietuvoje 1930 metais.

Tankunienė - Osvaldaitė, Ieva.

Vitkauskienė - Skyrūtė, Marijona, kilusi iš Šiaudinės k., Batakių val., Tauragės ap.

Wdowiczzenko (arba Duff ar Wooff), Ona. Po tėvais Dominaitė. Kilusi iš Kudirkos-Naumiesčio, gyvena Bridgeporte, Chicagoje.

Adamonis, Jonas, sunus Jono kilęs iš Vazgelių k., Anykščių v., gyvena Omaha, Nebr., o gal ir New Yorko apylinkėse.

Balsienė, Julija, gyvenusi 7401 South Chicago Ave. (?), Chicago, Ill.

Baltakienė, Pranciška, gyvenusi Gardner, Mass.

Barikus, Jonas, kilęs iš Laičių k., Ukmergės ap.

Ciunytė, Marija, kilusi iš Valinkino miestelio ir iki 1939 m. gyvenusi Boston, Mass.

Dambrauskai, Juozas ir Motiejus.

Dauginienė-Matkaitytė, Apolonija, gyvenusi 7401 South Chicago Ave., Chicago, Ill.

Diliunas, Karolis.

Gaudėšienė - Gumuliuskaitė, Barbora, kilusi iš Trumpainių k., Laukuvos v., Tauragės ap., iki 1927 m. gyvenusi Chicago, o vėliau New Yorke.

Jauga, Antanas, kilęs iš Akmenės, gyvenęs Kanadoje, o vėliau persikėlęs į USA.

Jonika, Juozas, gyvenęs Gardner, Mass.

Jucienė - Jankauskaitė, Aleksandra, dukte Anupro ir Rozalijos, kilusi iš Deveikiškių k., Krakų v., Kedainių ap., dar 1939 gyvenusi Philadelphia, Pa.

Grubliauskaitė, Ona. Gutauskienė - Vasiliauskaitė, Zofija.

Gylienė-Stankevičiūtė, Pranciška.

Kalvynas, Antanas, kilęs iš Garliavos m., Kauno ap.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,

Popieriavotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POTomac 6899

Štai apysaka kuri jums patiks!

ALPIS

KĘSTUČIO IŠLAISVINTOJAS

\$1.50 Popieros viršais. \$2.00 Tvirtais viršais

Dabar atiduodama už \$1.00

Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpius istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kęstučio laikų — apie jaunuolį Alpi, kuris išlaisvino Kęstutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kęstutį, tačiau tas narsus vaikiną ir toliau gyvena — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nuotikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsižymėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiūnčiama tuojau, iki jų dar turime. Pasiųskit laišką \$2 arba \$1.50 (50c galima siųsti pašto ženklais).

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Daugiau Laiko Skaitymui - - -

Skaitykit ir Platinkit

KARO METU AR TAIKOJE — DIRVA GERIAUSIAS JUSŲ DRAUGAS

Prenumerata metams vis

\$2

KURIE ATNAUJINS ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

KARUI pasibaigus, Dirva, kaip ir visu karo bėgiu, duodama skaitytojams tik už \$2.00 visam metui. Nors ir dabar dar laikraščio leidimo kaštai yra tie patys kaip buvo karo metu, bet Dirva pasilieka ta pačia kaina kaip buvo — tik \$2.00.

NAUJAI užsirašantieji Dirvą suyskit prenumeratos \$2.00, arba kurie išrašysit Dirvą savo draugams, gausit ją už \$2.00. Atnaujindami prenumeratą taip pat gausit Dirvą po senovei už \$2.00. Tik prašome tuoj atnaujinti prenumeratą kai ji baigiasi.

DABAR PATS LAIKAS atnaujinti savo Dirvą kurių pasibaigė, ir dabar geriausias laikas išrašyti Dirvą dovanų, nes kaip matote Dirvoje telpa ir tilps daug įvairių svarbių raštų apie Lietuvą, apie Lietuvos pabėgėlius, ir kitais svarbiais klausimais.

(Idėkit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit)

DIRVA

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

SPALIŲ MĖNESI GAUTA 145,000 SVARŲ DRABUŽIŲ

Spalių mėnuo buvo pats sėkmingiausias rinkti rubus nuo karo nukentėjusiems ir po Europą išbalskytiems Lietuviams. Jeigu ankščiau rubai plaukdavo dešimties ar šimto svarų siuntiniais, Spalių mėnesį rubai plaukė jau net dešimtimis tūkstančių svarų transportais. Iš viso per Spalių mėnesį

suplaukė apie 145,000 svarų rubų; gauta taip pat kenuoto maisto ir knygu.

Didesniais kiekiais per Spalių m. gauta rubų iš šių vietų (duodami skaičiai rodo svarus):

Brooklyn, N. Y.	395 sv.
ir maisto	220 sv.
Minersville, Pa.	1,100 sv.
Wilkes-Barre, Pa.	1,960 sv.

Wilkes-Barre, Pa.	305 sv.
Maspeeth, N. Y.	672 sv.
ir maisto	24 sv.
Pittston, Pa.	6,360 sv.
Springfield, O.	98 sv.
Worcester, Mass.	13,050 sv.
New Haven, Conn.	1,010 sv.
St. Louis, Ill.	485 sv.
Thorp, Wisc.	262 sv.
Haverhill, Mass.	686 sv.
Philadelphia, Pa.	10,000 sv.
Waterbury, Conn.	14,000 sv.
Boston, Mass.	28,300 sv.
Girardville, Pa.	700 sv.
Brooklyn, N. Y.	218 sv.
Brooklyn, N. Y.	145 sv.

New York	150 sv.
Providence, R. I.	487 sv.
Willow River, Minn.	126 sv.
Newark, N. J.	524 sv.
Milburn, N. J.	102 sv.
Manchester, N. H.	233 sv.
Stamford, Conn.	300 sv.
East Chicago, Ind.	475 sv.
Worcester, Mass.	1,257 sv.
Shenandoah, Pa.	2,771 sv.
Brooklyn, N. Y.	101 sv.
Brooklyn, N. Y.	70 sv.
Chicago, Ill.	810 sv.
Portland, Maine	50 sv.
Jamaica, L. I., N. Y.	52 sv.
Brooklyn, Mass.	7,236 sv.
Minersville, Pa.	129 sv.
knugu	35 sv.
Baltimore, Md.	2,148 sv.
Lucerne, Pa.	275 sv.
Brooklyn, N. Y.	46 sv.
Niagara Falls, N. Y.	258 sv.
Mt. Carmel, Pa.	3,131 sv.
Spring Valley, Ill.	300 sv.
Great Neck, L. I.	45 sv.
Springfield, Mass.	44 sv.
Brooklyn, N. Y.	78 sv.
Tamaqua, Pa.	52 sv.
Brooklyn, N. Y.	64 sv.
Brooklyn, N. Y.	61 sv.
Coaldale, Pa.	75 sv.
Tamaqua, Pa.	42 sv.
Newport, R. I.	70 sv.
Evansville, Ind.	47 sv.
Wanamie, Pa.	60 sv.
Geneva, Alabama	145 sv.
Port Washington, L. I.	147 sv.
Elizabeth, N. J.	10,483 sv.
Mahanoy City, Pa.	4,870 sv.
Patterson, N. J.	993 sv.
Bridgeport, Conn.	300 sv.
Chicago, Ill.	25,400 sv.
Brooklyn, N. Y.	119 sv.
Kearny, N. J.	rubų 424 sv.
maisto	166 sv.
Scranton, Pa.	1,070 sv.
Scranton, Pa.	2,027 sv.
Lawrence, Mass.	1,292 sv.
Lynbrook, N. Y.	183 sv.
Lowell, Mass.	520 sv.
Brooklyn, N. Y.	89 sv.
Brooklyn, N. Y.	22 sv.

Raginkit Kongresmanus Remti šią Rezoliuciją

Štai pavyzdys Atstovo Edward A. Kelly inestos Rezoliucijos 390, kurios pravedimui rašykite prašymo laiškus savo Congressional District Representatives. Laiško pavyzdys telpa greta. Rašykite tuojau.

Rezoliucijos yra dvi:

HOUSE RESOLUTION 390, ja paremti reikia rašyti į savo Representative, adresuojant:

Hon. House of Representatives Bldg. Washington, D. C.

Dear Sir:

I am interceding through you as my representative, to support, to the fullest, HOUSE RESOLUTION 390.

This resolution, in defense of Lithuania's independence and as a very interested person in liberty and justice, I appeal to you to please give it your full support.

Thank you.

(Parašas laiško siuntėjo)

SENATE RESOLUTION 40, ja remti reikia rašyti Senatoriui, bet laiške reikia pakeisti pavadinimą, įrašyti:

SENATE RESOLUTION 40.

Adresuoti šiaip:

Hon. United States Senate Bldg. Washington, D. C.

Laiškai reikia rašyti ant paprasto laiškinio popierio. Parašyti gali jus berniukas ar mergaitė studentas arba suaugęs šeimos nari. Laišką reikia siųsti priliptinant ant voko ženklučią už 3c.

Savo Senatorių ir Representatives vardus galite gauti iš savo vietinių Demokratų ir Republikonų partijų raštinių arba parašant į savo valstijos Secretary of State.

SEATTLE, WASH.

KODEL VETERANAI TYLI? Skaitydamas Lietuviškus laikraščius tėjū ar nepasirodys kur balsas ar koks nors žygis Amerikos Lietuvių karo veteranų, pirmojo ir dabartinio pasaulinių karų, užtariant už Lietuvą.

Pereito karo veteranai liejo savo kraują už mažų tautų laisvę, dabartiniame kare jų vaikų aukojosi savo gyvybes ir vėl liejo kraują už žmonijos laisvę, o kas laimėta?

Svarbu būtų kad mūsų veteranai pakeltų savo balsą už Lietuvą, matant kaip siaurės meškinas kankina jos vaikus, kaip jie išsiblaškė po visą Europą vargsta ir alkį kenčia.

Gerbiami veteranai pirmo ir dabartinio pasaulinių karų, pakelkit savo balsą, reikalaukit pas Prezidentą Truman ištarų savo galingą žodį, įsakydamas Stalinui pasitraukti iš Lietuvos ir kitų pavergtų šalių.

B. G. Sitko.

79TH CONGRESS
1st Session

H. RES. 390

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

NOVEMBER 1, 1945

Mr. KELLY of Illinois submitted the following resolution; which was referred to the Committee on Foreign Affairs

RESOLUTION

Whereas in the course of the devastating war against totalitarianism, which has been successfully concluded on all military fronts through the mutual efforts and expenditures of blood and material resources of the United Nations, the political sovereignty and independence of many small peace-loving nations was set aside by armies of occupation; and

Whereas the Republic of Lithuania was a peace-loving nation which was geographically in the path of three military invasions, as a result of which it lost its government and independence; and

Whereas the independence of the Republic of Lithuania has long been and is still recognized by the United States and many other nations throughout the world which have conscientiously proclaimed their allegiance to principles of liberty and equality and the right of self-determination; and

2

Whereas the policy of the United States as expressed in the Atlantic Charter and affirmed in the official utterances of representatives of the Department of State has consistently and unequivocally supported the principle of the right of all democratic peoples to choose freely, and without external pressure, the form of government which they desire, and of the restoration of sovereignty to those who have been forcibly deprived of this sacred prerogative; and

Whereas President Truman, in his Navy Day address on the foreign policy of the United States, on October 27, 1945, declared: "We believe in the eventual return of sovereign rights and self-government to all peoples who have been deprived of them by force. We shall approve no territorial changes in any friendly part of the world unless they accord with the freely expressed wishes of the people concerned. We believe that all peoples who are prepared for self-government should be permitted to choose their own form of government by their own freely expressed choice, without interference from any foreign source. That is true in Europe, in Asia, in Africa, as well as in the Western Hemisphere. By the combined and cooperative action of our war allies, we shall help the defeated enemy states establish peaceful democratic governments of their own free choice. And we shall try to attain a world in which nazism, fascism, and military aggression cannot exist. We shall refuse to recognize any government imposed upon any nation by the force of any foreign power."; and

Whereas a permanent peace can be secured only through a mutual respect and consideration of the basic principles of justice and right as they affect all nations, large and small, rich and poor: Therefore be it

3

- Resolved, That it is the sense of the House of Representatives that the President of the United States and the Secretary of State (1) give active support to the principles hereinbefore referred to, and devote their efforts and influence with the nations of the world to secure to the people of the Republic of Lithuania a restoration of their independence and the right of free and democratic election after armies of other nations have left and Lithuanian refugees have been repatriated to their homeland, and (2) use their good offices to place the subject matter hereof upon the agenda of conferences with representatives of other nations within a reasonable time and support the principles herein set forth when the matter of the independence of the Republic of Lithuania is considered in such conferences.

The May Company

Navy Styliaus

PEA JACKETS

12.95

Berniukams ir Mergaitėms!

Nuostabiai šilti, praktiški ir atsparūs šaltame žiemos ore. Dideliais kalnierių, storu mėlynu pamušalu ir regulation inkaro guzikais.

Mieros 8 iki 18.

NAUJAI GAUTA! MOKYKLŲ BERNIUKAMS

Nauji žiemai

SUITS

Puikūs!

16.95

Berniukams ilgom kelnėm vienaėiliai siutai su kvoduotom priešakyje kelnėm. Silkės kaulo vilnoniai ir languočiai rudos, mėlynos ar gelsvos spalvos. Mieros 8 iki 16.

JAM PRASIDEJO DABAR DIDELIS DARBINGUMAS

Prieš kelis mėnesius telefono sandėlio lentynos buvo beveik tuščios. Bet dabar jis pasinėręs iki alkūnių biznyje, tiekdamas reikmenis ir padargus didžiausiems telefonų darbuotojams mūsų istorijoje.

Ta 300 puslapių reikmenų informacijų knyga ką telefono reikmenų globotojas naudoja užsakymams išrodo kaip prekių katalogas. Juose telpa apie 1,500 sąrašai įvairių padargų ir reikmenų nuo šriubų ir muterklių tokių mažyčių kad jie turi būti laikomi stikliniuose induose, iki telefonų stulpų. Kitas katalogas apima virš 1,000 rūšių įrankių reikalingų prie darbo—viskas nuo šriubų įsukėjo iki stulpų statytojo.

Taip, telefono sandėlio prižiūrėtojas labai užsiėmęs šiomis dienomis. Taip pat gausiai dirba išdirgystės kurios gamina telefone prietaisus ir turi daug darbo telefono įvedėjai. Reikia labai skubėti sugrąžinimui mūsų patarnavimo į priešakinį laipsnį trumpiausiu laiku. Tokis tai mūsų tikslas.

Klauskite "THE TELEPHONE HOUR" Pirmadieniais 9 vak. WTAM • WLW • WSPD • WHIZ • WLON

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

OHIO LIETUVIAI,
RAŠYKIT SAVO
KONGRESMA-
NAMS

Ant 7-to puslapio telpa išti-
sai Kongreso Atstovo Edward
A. Kelly (Illinois) Rezoliucija
No. 390, reikalaujanti Ameri-
kos vyriausybės svarstyti Lie-
tuvos nepriklausomybės atstei-
gimo klausimą.

Rašykit laiškus iš visos Ohio
šiemis Senatoriams:

Hon. Robert A. Taft.
Hon. James W. Hoffman.
Jų prašykit kad remtų SE-
NATE RESOLUTION 40.

Savo distrikto Representati-
ves Kongrese prašykit remti
Rep. Kelly Rezoliuciją No. 390
rašant šiemis:

District:

- 1—Charles H. Elston
- 2—William E. Hess
- 3—Edward J. Gardner
- 4—Robert F. Jones
- 5—Cliff Clevenger
- 6—Edward O. McCowen
- 7—Clarence J. Brown
- 8—Frederick C. Smith
- 9—Homer A. Ramey
- 10—Thomas A. Jenkins
- 11—Walter E. Brehm
- 12—John M. Vorys
- 13—Alvin Weichel
- 14—Walter B. Huber
- 15—P. W. Griffiths
- 16—William R. Thom
- 17—J. Harry McGregor
- 18—Earl R. Lewis
- 19—Michael J. Kirwan
- 20—Michael A. Feighan
- 21—Robert Crosser
- 22—Mrs. Frances P. Bolton

Hon. George H. Bender.
No. 20, 21, 22, ir Congress-
at-Large George H. Bender yra
Clevelando srities atstovai.

Jūsų mokyklos berniukas ar
mergaitė gali parašyti laiška,
jūs, kurie esat piliečiai balsuo-
tojai, pasirašykit tą laiška ir
pasiųskit į Washingtoną, kaip
nurodyta ant 7-to pusl.

JIESKO 2 MILIJONŲ
ATLYGINIMO

Prieš East Ohio Gas Co. iš-
kelta 26 bylos teisme, kurios
bendrą reikalauja atlyginimo
už 26 darbininkus žuvusius
gaso sprogimo 1944 metų Spa-
liu 20 dieną.

Atlyginimų reikalavimai sie-
kia nuo \$25,000 iki \$100,000,
sulyg žuvusio darbininko šei-
mos narių skaičiaus.

MIESTO taryba nori gauti
paskyrimą \$1,400,000 Miesto
Ligoninės plėtimo ir gerinimo
darbams 1946 metais.

Miesto taryba taipgi siūlo
pakelti miesto savivaldybės įs-
taigų tarnautojų mokesčius.
Jei tas būtų nutarta, Mayoras
Burke sacal reikalinga bus lai-
kyti specialūs balsavimai gavi-
mui tam tikslui pinigų.

STREIKUOJA

Paskelbus General Motors
įsdirbystės streiką, ir Cleve-
lande tas streikas palietė su-
virš 6,000 darbininkų penkio-
se GM dirbtuvėse.

Taipgi sustreikavo darbinin-
kai keletose metalų liejyklų.

ANGLIES šią žiemą mies-
to gyventojai gaus pakanka-
mai, jeigu neištiks kas labai
nepaprasto, kas sutrukdėtų an-
glių pristatymą.

Nekurie spėja kad ši žiema
vėl bus šaltoka.

PRADEŠ PAVASARJ

Ateinanti pavasarį bus pra-
dėtas statyti platus dvigubas
vieškelis nuo ežero per Gordon
Parką iki E. 140 St. Tas vi-
sas projektas apima \$17,610,-
000 sumą. Jis užims vietą da-
lar einančio siauro vinguoto
kelio vedančio per Bratenahl.

KIEK JUS NESIOJAT
SUODŽIŲ

Apskaičiuota kad Clevelan-
de kiekvieną mėnesį nukrinta
po 57 tonus suodžių ant kiek-
vienos ketvirtinės mylios.
Tas tikrinimas remiamas ap-
skaiciavimais daromais miesto
dumų tvarkymo inžinieriaus.
Ant budinkų mieste padedama
tam tikros didelės skardinės,
į kurias diena iš dienos sukin-
ta virš miesto iškili namų ir
dirbtuvių kaminų suodžiai.

Valyvaudit Victory
Bond Vajuje!

Sąryšyje su 8ta Victory Loan
rengiama didelis visuomeniš-
kas susirinkimas Slovene Au-
ditorijoje, E. 65th ir St. Clair,
trečiadienio vak., Gruodžio 5,
nuo 7:15 val.

Ten bus išdalinta dovanos
tiems ir toms kurie darbuoja-
si pardavimu E Bonds. Bus
duota \$1,000 vertės bondsais
dovanu.

Kas nori stoti į šį kontestą,
priduokit savo adresą ir vardą
tuojau į Lietuvų banką arba
Dirvos redakcijoje ne vėliau
antradienio, Lapk. 27.

Nekurie Lietuviai darbuoja-
si šiame distrikte War Bonds
platinime. Tie patariamai sto-
ti į šį kontestą ir laimėti sau
dovana. Pardavimui bonds ne-
ra apibota miesto dalis, gali-
ma dirbti kiauurai visą miestą.
Lapkričio 29, Public Auditori-
ume rengiama Victory Bond
Jamboree, sąryšyje su Victory
Bond Vajum, kuris laigsis Gr.
8 d. Tame Jamboree dalyvaus
Clevelando žymiausi artistai.

Pirkit Victory Bonds dau-
giau, panašiai kaip pirkot pir-
miau, bonds yra ta pačia kai-
na ir tuo pačiu nuosimū.

Cuyahoga apskrityje nuski-
ta parduoti bonds už \$65,070,-
000, iš jų už \$27,350,000 turi
buti išpirkta E Bonds ir už
\$37,720,000 kitokių negu "E".

SKARDINES (tin cans) ne-
meskit laukan, taupykit po se-
novel, ragina Civilian Produc-
tion Administracija. Skardinės
bus surenkamos nuo jūsų na-
mų ir toliau.

MAZI BIZNIAI
ATSIGRIBIA

Karui pasibaigus, palengva
pradeda atsipeikėti Clevelando
srityje mažieji bizniai. Trum-
pa dar įvairių reikmenų, ta-
čiau pradės tuoj jų gauti dau-
giau ir daugiau.

Daugybė mažų biznių pra-
dėjo atsidarinti, užsisako te-
lefonus ir kitaip ruošiasi gy-
vuoti ateityje.

87 UŽMUSTA

Iki Lapkričio 20, trafiko ne-
laimės Clevelando gatvėse šy-
met žuvo 87 asmenys.
Pernai per tiek pat laiko už-
musta buvo 78.

PARSIDUODA
MURO APARTMENTAS

E. 72nd Street, šiaurėj nuo St.
Clair: 6 šeimoms; ineiga me-
tuose \$1740; furnasai ir fire-
place kiekvienoj suite. Savini-
kas išvyksta Floridon. Kaina
\$13,500. Kreiptis: GL 7932

3 IR 4 KAMBARIAI

šeimoms gyventi išsinuomoja-
ant E. 82nd St. Kreipkitės:
2047 Hamilton Ave. City

PINIGAI UŽ SENUS DAIKTUS

Jei turit užsimetusius senų liek-
nų kurios nereikalingos, kaip seno-
viškos kerosino lempos, studentų ir
kitokios lemputės, Swiss muzikos
dežutės, senoviškos lėkštės ir stik-
lai, labai seni rakandai, pas mu-
gausit gerą atlyginimą už tai. Ra-
šykit ka turit parduoti.

SPINNING WHEEL ANTIQUE
SHOP

11021 Detroit Ave.

REIKIA MOTERŲ
DARBININKŲ

PUNCH PRESS
OPERATORIŲ
nuolatinis darbas
Mokestis nuo valandų ir
nuo skaičių.

GUARANTEE SPECIALTY
MFG. CO.

Gale E. 96th St. du blokai
šiaurėj nuo St. Clair.

DU KAMBARIAI
ISSINUOMOJA

Pavieniams vyrams, po \$14
mėnesiui. Kreiptis:
Mrs. Bagdonienė, 5704 Dibble
ave. (47)

PARSIDUODA GAZINIS
VIRTUVEI PĖCIUS

gerame stovyje. Kaina priei-
nama. Kreiptis: (47)
1413 E. 61 Street

Pagerbtas už 50 Metų
Tarnybą

WILLIAM E. BOPPEL

"Bill" Boppel pakilo telefono in-
dustrijoje nuo ofiso pasiuntinio iki
išdirbystės vedėjo, tarnavo ilgiau
negu bent kuris kitas prie The Ohio
Bell Telephone Company 12,000
darbininkų Ohio valstijoje. Už tai
jis buvo pagerbtas Lapkričio 5 su-
rengoje vakarieneje Cleveland Hot-
tel Rose Room. Dalyvavo pusimtis
draugų — kompanijos viršininkų
ir jo darbo draugų, ir ten the Ohio
Bell prezidentas Randolph Eide ap-
dovanojo jį įteikdamas deimantų iš-
puostą tarnybos sagute, pažymin-
čią jo 50 metų tarnybą.

"Bill" stojo tarnybos senojoje
Cleveland Telephone Company 1895
metais ir nuo to, kartą su augimu
ir plėtimusi telefono industrijos ir
jis kilo aukštyn.

Jis yra gimes ir augęs bei moki-
nėsis Clevelande ir čia gyvena su
savo šeima.

MIRIMAI

SILVESTRAS J. RAULUSEVI-
ČIUS, 52 m., nuo 21921 Ball
ave., Euclid, Ohio, mirė Lapk.
18. Palaidotas Lapk. 22, Kal-
varijos kapinėse: pamaldos atsi-
buvo 9 val. ryto, naujoje pa-
rapijoje.

Liko žmona, Julijona, dukte
Sylvestra, sesuo Mrs. V. Prei-
kša, brolis Juozas Raulusevi-
čius.

Laidojime pasitarnavo laido-
tųjų direktorė Della Jakubs.

ONA SHARKUS (Urbšaitienė,
Skuzinskaitė), 71 metų, nuo
1325 Lakefront ave., mirė 19
Lapk., palaidota 23 d., Kalva-
rijos kapinėse: pamaldos atsi-
buvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Vėlionė pajėjo iš Jurbarko,
Clevelande išgyveno 45 metus.

Liko jos vaikai: Frank, Bea-
trice Orpse, Mrs. Ona Maciū-
tienė, Mrs. Frances Hollish,
Akronė, ir Mary Sharkus.

Taipgi liko broliai ir sesuo
Skuzinskai.

Laidojime pasitarnavo Wil-
kelis Funeral Home.

CLEVELANDE įsikūrė biz-
nierių organizacija kuri propo-
nuos šį miestą kaip vartus ke-
liavimui į Kanadą atostogoms
ir turizmui. Numatyta laivai
kurie vės pasażierius ir lėktu-
vų linijos greitam pasiekimui.

Tą planą remia ir Kanados
miestų biznierių kitoje Erie
Ežero pusėje.

INDUSTRIAL RAYON

korporacija rengiasi statyti Cle-
velando ribose didelę dirbtuvę
25 milijonų dolarių vertės, pa-
didinimui rayon silvų gamybos
iki 30 milijonų svarų metuose
daugiau.

APSIREIŠKĖ FLU

Pastarų laikų Clevelande ap-
sireiškė švelni flu, del to daug
mokyklų vaikų nepribuna mo-
kyklon.

MONCRIEF Furnasai
Ekonomija šildyme—Ilgy Metų Tarnavimas
Telefonuokit Savo MONCRIEF Pardavėjui

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave. HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Russians Sitting in Judgment on Crimes They Abetted

By KARL H. VON WIEGAND

Dean of American Foreign Correspondents.

(From the Detroit Times—November 18, 1945)

Madrid, Nov. 17.—The trial
by a tribunal of the four Allied
victors — America, Britain,
Soviet Russia and France—of
more than a score of Nazi lead-
ers of defeated Germany will be
of unprecedented interest.

A long indictment charges
the accused of conspiracy to
prepare an aggressive war and
of waging such a war.

Precedents and new princi-
ples of law, thus far non-exis-
tent or hitherto not recognized
in international law, and the
possible effect in the future
upon the principles of law, are
pre-occupying the minds of a
good many jurists.

The purpose of the trial is
to do justice to the millions
who died in the war and punish
those believed to be guilty but
the real objective is to establish
and provide a legal basis for
the theory that aggressive war
is an international crime.

The Nuernberg trial can be
said to be an expression of the
universal growing concept and
feeling that war, except in de-
fense, is a crime against hu-
manity.

Apparently the four allies
are proceeding on the theory
that they will always be the
victors in future wars and are
giving no thought on how the
precedents and principles of
law they are seeking to estab-
lish in Nuernberg may react
upon themselves if one of them
should ever be the loser in a
war.

Historically considered it cer-
tainly would indeed be an au-
dacious assumption that, thru
coming generations and centu-
ries, America, Britain, Soviet
Russia and France, individually
or collectively, always will be
the victor.

Of particular interest is the
anomalous position of Soviet
Russia in the Nuernberg trial.
Russia is one of the four
accusers, prosecutors and jud-
ges.

The indictment charges Rib-
bentrop and others with con-
spiring to start an aggressive
war, including among others,
the invasion of Poland in Sept.
1939.

Presumably, the Communist
Soviet Russian-Nazi Germany
pact signed in Moscow that
year by Russian Foreign Com-
missar Molotov and Ribbentrop
in the presence of, and with
the approval of, Stalin, togeth-
er with the secret understand-
ing that Stalin would invade
Poland from the east as well
as the Baltic republics of Es-
tonia, Latvia and Lithuania,
must have constituted part of
the charged conspiracy.

Were not then Stalin, Molotov

and the Communist Soviet lead-
ers in Moscow fellow-conspira-
tors with Ribbentrop, Hitler
and the Nazi leaders?

That is a logical and proper
question.
There is scarcely a doubt
that Ribbentrop and the other
Nazi leaders named in the in-
dictment composed a regime of
aggressive action.

Under Communist Soviet
Russia's own official definition,
it was guilty of aggression —
against Finland, Poland, Es-
tonia, Latvia and Lithuania.

On July 3, 1933, there was
signed in London the little or
hardly remembered "convention
for definition of aggression,"
in which Moscow was the one
prime mover. It was mainly
written by Maxim Litvinov.

The signatories, besides So-
viet Russia, were Turkey, Af-
ghanistan, Poland, Latvia, Es-
tonia, Romania and Iran.

It has three articles and an
appendix.

The following are excerpts:
"Deeming it necessary in the
interests of universal security
to define the conception of ag-
gression in order to eliminate
every pretext for its justifica-
tion."

"Declaring that every state
has an equal right to indepen-
dence, and security in defense
of its territory and free de-
velopment of its state system."

"Inspired by the desire to
assure all nations of the in-
violability of the territory of
their country."

Article Two declares that the
aggressor in international con-
flict will be considered:

1—"Declaration of war a-
gainst another state.

2—"Invasion by armed
forces, even without a declaration
of war, of the territory of an-
other state.

3—"An attack by armed land
naval or air forces upon the
territory, naval vessels or air-
craft of another state.

4—"A naval blockade of the
coast or ports of another state.

5—"Aid to armed bands for-
med on the territory of a state
and invading the territory of
another state."

Article Three is brief. It
states:

"No consideration of political,
military or economic nature
can serve as an excuse on the
justification of aggression as
specified in Article Two."

Lest the three short articles
be subject to misinterpretation
an explanatory appendix is
even more precise.

It established:
"That none of the circum-
stances mentioned below may
be used to justify any act of
aggression in the sense of Ar-
ticle 2 of said convention.

"The international conduct
of any state, as for example,
infringement or the threat of
infringing the material or moral
rights or interests of a for-
eign state or its citizens; the
rupture of diplomatic or eco-
nomic relations; measures of
economic or financial boycott;
conflicts in the sphere of eco-
nomic, financial or other obli-

170th Marine
Anniversary

The U. S. marines
on November 10 cele-
brate their 170th an-
niversary. Since 1775
the leathernecks have
fought in America's
wars and carried the
flag to every corner
of the world. Photo
shows two marines
assisting a wounded
leatherneck during
fighting at Iwo Jima.
Soon after landing
the Fifth marines had
the situation well in
hand, as was true in
their island from is-
land hops.

gations in connection with the
foreign governments; border in-
cidents that do not fall under
any of the cases of aggression
indicated in Article 2."

America, Britain, Germany,
France and Italy were not sig-
natories to this convention.

Under its definitions of just
what constitutes acts of "ag-
gression" by one state against
another, Soviet Russia's at-
tacks and invasions of Finland,
Poland, etc., were those of an
"aggressor."

Notwithstanding those facts
Communist Soviet Russia
apparently is considered qual-
ified to sit with the Allies in
solemn judgment upon Nazi
Germany, its fellow aggressor
from Sept., 1939 to June, 1941.

What really matters at the
Nuernberg trial is truth, law
and justice.

The march of civilization has
made life more complex and re-
lations between mankind and
between nations more compli-
cated.

These, from time to time,
bring new concepts of human
relations and conduct which in
turn call for new laws and
new rules.

Eternal and unchangeable,
however, are the fundamental
principles of truth, law, justice
and the inalienable rights of
man under those eternal prin-
ciples.

Unprecedented as is the trial
— in nothing is it more with-
out precedent than that the
Russian government and nation
can sit with others in prosecut-
ing and judging the heads of
another government charged
with acts and crimes which
Soviet Russian and its Com-
munist government was for a
time definitely and directly as-
sociated.

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiami naudotis nemokamai.LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaraais

VYRAMS REIKMENYS

TURIME GATAVAI JUSŲ PASIRINKIMUI
VYRAMS ir VAIKINAMS
SKRYBĖLĖS • SWEATERIAI
KELNĖS • ŽAKIETAIKainos pas mus visai prieinamos!
Pirkit dabar iki pasirinkimas yra pilnas.DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirština. DYKAI
Čia galite iškeisti savo Stamp Books.NO BETTER
TERMS
ANYWHERELOANS TO
REPAIR, MAINTAIN,
MODERNIZE YOUR HOME
OR BUSINESS PROPERTY
* Ask at any of our 46 Offices *